Evaluatie VMBN

Versterking Maatschappelijke Betekenis Natuur

BIJLAGEN

Bijlagen

- ◊ Regeling — bijlage 1a
- ◊ Wijzigingen 21 augustus 1998 — bijlage 1b
- ◊ Wijzigingen 26 augustus 1999 — bijlage 1c

- ◊ Aanleiding tot besluit voor de introductie van de regeling 1998 — bijlage 2

- ◊ Plan van aanpak evaluatie — bijlage 3

- ◊ Bronnen:
  - ◊ Brieven van organisaties over regeling VMBN — bijlage 4a
  - ◊ Overzicht van toegezegde projecten voor 2000 — bijlage 4b

- ◊ Verslag van algemeen overleg Tweede Kamer vergadering 20487 Natuur- en milieueducatie — bijlage 5

- ◊ Beoordelingscommissie
  - taken en werkwijze (huishoudelijk reglement) — bijlage 6a
  - Vragen voor de beoordelingscommissie — bijlage 6b

- ◊ Klankbordgroep:
  - ◊ Overzicht genodigden klankbordgroep — bijlage 7a
  - ◊ Overzicht deelnemers klankbordgroep vergaderingen — bijlage 7b

Bijlage 1a

Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur.

Tekst waarin alle wijzigingen t/m 26-08-1999 (Stcrt. 164) zijn opgenomen / gvo1992 / laatste versie: 24-11-1999

Voor de toelichtingen: zie staatscourant

Inhoud

§ 1. Begripsbepalingen (art. 1)
§ 2. Algemene bepalingen (art. 2-7)
§ 3. Subsidieverlening (art. 8-12)
§ 4. Verplichtingen van de subsidieontvanger (art. 13-13a)
§ 5. Subsidievaststelling (art. 14-15a)
§ 7. Voorschotverlening (art. 16)
§ 6. Overgangs- en slotbepalingen (art. 17-21)

Ondertekening

Bijlage 1. Controleprotocol als bedoeld in artikel 14, derde lid, van de Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur
Bijlage 1

Bijlage 2. Model-accountantsverklaring als bedoeld in artikel 14, vierde lid, van de Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur
Bijlage 2

Historie:
Deze regeling is gewijzigd bij de Regelingen van 20 augustus 1998, Stcrt. 158, 26 augustus 1999, Stcrt. 164

Staatscourant
247
Regeling van 19 december 1997

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
Gelet op artikel 2 van de Kaderwet LNV-subsidies;

Besluit:

§ 1. Begripsbepalingen

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:
a. minister: Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij;
b. project: geheel van activiteiten gericht op één of meer concrete resultaten ter versterking van de natuur;
c. natuur: beleidsterreinen natuur, bos en landschap.

§ 2. Algemene bepalingen

Artikel 2

De minister kan subsidie verstrekken voor projecten die een bijdrage leveren aan de realisering van één of meer van de volgende doelstellingen:
a. vergroten van de kennis van de natuur door het ontwikkelen van modelprogramma's en bijbehorende trainingen voor intermediairs en leerkrachten, voor gebruik bij binnen- en buitenschoolse natuur- en milieu-educatie;
b. vergroten van de kennis van de natuur bij groepen die een bijdrage kunnen leveren aan de realisering van natuurdoelstellingen, door het geven van voorlichting of het ontwikkelen van voorlichtingsmateriaal;
c. vergroten van de aandacht voor natuur door het ontwikkelen van een visie op de positie van de natuur in de samenleving en het inbrengen van deze visie in overlegsituaties en het vragen van publieke aandacht voor deze visie of
d. verhogen van de organisatiegraad en verbeteren van de onderlinge contacten door het stimuleren van samenwerking tussen organisaties op het gebied van natuur en het bevorderen van informatie-uitwisseling tussen die organisaties.

Artikel 3

Voor subsidie komen in aanmerking stichtingen, verenigingen of samenwerkingsverbanden daarvan waarvan het werkgebied zich uitstrekt over meer dan één provincie, die:
a. ingevolge hun statutaire doelstelling in hoofdzaak activiteiten op het gebied van de natuur verrichten, en
b. voor minder dan 90% financieel afhankelijk zijn van rijksgelden.

Artikel 4

Geen subsidie wordt verleend voor:
a. projecten die een looptijd hebben van meer dan 3 jaar;
b. projecten waarvan de subsidie de ƒ 25.000,- niet zal overschrijden;
c. projecten met de uitvoering waarvan een aanvang is gemaakt alvorens de ontvangst van de aanvraag tot subsidieverlening schriftelijk aan de aanvrager is bevestigd.

Artikel 4a

Subsidie wordt verleend onder de voorwaarde dat met het project een aanvang wordt gemaakt binnen één jaar na afgifte van de beschikking tot subsidieverlening.

Artikel 5

1. De minister stelt jaarlijks voor 1 september het subsidieplafond vast voor het komende begrotingsjaar en kan daarbij onderscheid maken naar de doelstellingen, bedoeld in artikel 2.
2. De minister geeft hiervan kennis in de *Staatscourant*.

Artikel 6

1. Een subsidie voor projecten als bedoeld in artikel 2, kan worden verleend voor de volgende met het project verband houdende kosten:
a. loonkosten van het betrokken personeel in dienst bij de subsidieontvanger;
b. kosten van verbruikte materialen of hulpmiddelen;
c. aan derden verschuldigde kosten voor het maken van een plan tot een maximum van 25% van de kosten van het project;
d. aan derden verschuldigde kosten terzake van voorlichting, studies en onderzoeksactiviteiten tot

maximaal 50% van de kosten van het project;
e. reis- en verblijfkosten;
f. de voor de vaststelling van de subsidie benodigde accountantsverklaring tot een maximum van *f* 4000,-.
2. Een subsidie kan tevens worden verleend op basis van een uurtarief, met dien verstande dat in dat tarief de algemene kosten niet meer bedragen dan 15% van de in het eerste lid genoemde kosten.
3. De subsidie kan worden verhoogd met een opslag voor algemene kosten, van maximaal 15% van de in het eerste lid genoemde kosten.
4. De kosten, bedoeld in het eerste en derde lid, worden in aanmerking genomen met inbegrip van de verschuldigde omzetbelasting indien de aanvrager de omzetbelasting niet kan verrekenen met de door hem af te dragen omzetbelasting.
5. Ingeval subsidie wordt verleend op basis van een uurtarief, is het vierde lid niet van toepassing.

Artikel 7

1. De subsidie bedraagt maximaal 100% van de in artikel 6 bedoelde kosten.
2. Indien voor het project waarvoor op grond van deze regeling subsidie is verleend, andere subsidies door de Rijksoverheid worden verstrekt, wordt slechts een zodanig bedrag op grond van deze regeling verstrekt, dat de som van de subsidies het in het eerste lid genoemde percentage niet overschrijdt.
3. Indien voor het project waarvoor op grond van deze regeling subsidie is verleend, subsidies door anderen dan de Rijksoverheid dan wel financiële middelen door niet-bestuursorganen worden verstrekt, wordt slechts een zodanig bedrag op grond van deze regeling verstrekt, dat de som van de subsidies dan wel de financiële middelen niet meer bedraagt dan 100% van de totale kosten van het project.

§ 3. Subsidieverlening

Artikel 8

1. Aanvragen worden ingediend in de periode van 1 september tot 1 oktober voorafgaand aan het jaar waarvoor de subsidie wordt aangevraagd.
2. Afhankelijk van de beschikbare geldmiddelen kan de minister nadere aanvraagperioden vaststellen.
3. De minister kan voor aanvraagperioden, bedoeld in het eerste of tweede lid, thema's vaststellen die, onverminderd artikel 2, als eerst voor subsidie in aanmerking kunnen komen.
4. De minister maakt besluiten als bedoeld in het tweede en derde lid bekend in de *Staatscourant*.

Artikel 9

1. Een aanvraag voor verlening van subsidie wordt gericht aan de minister en ingediend bij de Dienst Landelijke service bij regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij met gebruikmaking van het daarvoor bestemde aanvraagformulier, en gaat vergezeld van een projectplan.
2. Het projectplan houdt in ieder geval het volgende in:
a. een beschrijving van het project, waarin is opgenomen een probleemanalyse, het doel van het project, de noodzaak van het project alsmede de noodzaak van de kosten;
b. een sluitende begroting voor het project alsmede een toelichting daarop. Indien het een meerjarig project betreft dient de begroting een meerjarenbegroting te zijn met een liquiditeitsplanning per jaar;
c. de doelstelling of de doelstellingen, bedoeld in artikel 2, waarop het project betrekking heeft;
d. de criteria die gehanteerd worden om de resultaten van het project te toetsen;
e. de realisatietermijn.

Artikel 10

De minister rangschikt de aanvragen die voor subsidie in aanmerking komen zodanig dat een project hoger gerangschikt wordt naarmate:

a. een project meer bijdraagt aan de verwezenlijking van de doelstellingen bedoeld in artikel 2;
b. de subsidieaanvrager erin slaagt andere subsidies of financiële middelen voor de realisatie van het project te verkrijgen, en
c. het project, voorzover van toepassing, meer aansluit bij de in artikel 8, derde lid, bedoelde thema's.

Artikel 11

De minister beslist binnen vier maanden na afloop van een aanvraagperiode op aanvragen die in de betrokken aanvraagperiode zijn ingediend met inachtneming van artikel 10.

Artikel 12

Een subsidie ten laste van een begroting die nog niet is vastgesteld wordt verleend onder de voorwaarde, bedoeld in artikel 4:34, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht.

§ 4. Verplichtingen van de subsidieontvanger

Artikel 13

1. De subsidieontvanger voert het project uit overeenkomstig het projectplan waarop de beschikking tot subsidieverlening betrekking heeft.
2. Indien de projectduur langer is dan één jaar, rapporteert de subsidieontvanger tenminste eenmaal per jaar op een door de minister te bepalen wijze omtrent de voortgang van het project.

Artikel 13a

De subsidieontvanger voert een administratie die zodanig is ingericht dat daaruit te allen tijde op eenvoudige en duidelijke wijze alle kosten van het project kunnen worden afgelezen, gespecificeerd overeenkomstig de in artikel 6 onderscheiden kostenposten, met dien verstande dat ter zake van de loonkosten van het personeel in dienst van de subsidieontvanger een door middel van een sluitende tijdschrijving vastgestelde urenverantwoording aanwezig is.

§ 5. Subsidievaststelling

Artikel 14

1. De aanvraag voor vaststelling van de subsidie wordt binnen vier maanden na afloop van het project ingediend.
2. De aanvraag gaat vergezeld van:
a. een financiële verantwoording van het project;
b. een verklaring van een accountant als bedoeld in artikel 2:393, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek waaruit blijkt dat is voldaan aan de in deze regeling gestelde voorwaarden en verplichtingen;
c. de eindrapportage.
3. De accountant, bedoeld in het tweede lid, onderdeel *b*, controleert met inachtneming van het in bijlage 1 bij deze regeling opgenomen controleprotocol.
4. De goedkeurende accountantsverklaring wordt opgesteld overeenkomstig de in bijlage 2 opgenomen modelaccountantsverklaring.

Artikel 15

De minister stelt binnen vier maanden na ontvangst van de in artikel 14 bedoelde bescheiden de subsidie overeenkomstig de subsidieverlening vast.

Artikel 15a

Met het toezicht op de naleving van deze regeling zijn belast de ambtenaren van de Dienst Landelijke service bij regelingen en van de Algemene Inspectie Dienst van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

§ 7. Voorschotverlening

Artikel 16

1. De minister kan de subsidieontvanger op diens verzoek voorschotten verstrekken van ten hoogste 95% van het verleende subsidiebedrag.
2. De aanvraag tot voorschotverlening gaat vergezeld van een overzicht van de liquiditeitsbehoefte.

§ 6. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 17

1. De minister kan aan aanvragers die in 1997 subsidie hebben ontvangen op grond van de Regeling subsidiëring niet-terreinbeherende organisaties subsidie verstrekken ter hoogte van:
a. voor het jaar 1998 ten hoogste 100% van de voor 1997 vastgestelde subsidie;
b. voor het jaar 1999 ten hoogste 50% van de voor 1997 vastgestelde subsidie.
2. Artikel 8, derde lid, en artikel 10, zijn niet van toepassing op subsidies die op grond van het eerste lid worden verleend.
3. De minister verstrekt de in het eerste lid bedoelde subsidie uitsluitend indien de aanvragers voldoen aan deze regeling.
4. In afwijking van artikel 8, eerste lid, worden aanvragen voor het jaar 1998 ingediend in de periode van 12 januari tot 12 februari 1998.
5. In afwijking van artikel 5 wordt het subsidieplafond voor 1998 vastgesteld vóór 12 januari 1998. Dit besluit wordt in de *Staatscourant* bekend gemaakt.

Artikel 18

De Regeling subsidiëring niet-terreinbeherende organisaties blijft van toepassing, doch slechts ten aanzien van op grond daarvan gedane aanvragen om subsidie.

Artikel 19

Twee jaar na inwerkingtreding en voorts iedere drie jaar wordt een verslag gepubliceerd over de doeltreffendheid en de effecten van de subsidie in de praktijk.

Artikel 20

Deze regeling treedt in werking op 1 januari 1998.

Artikel 21

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur.

Deze regeling zal met de toelichting in de *Staatscourant* worden geplaatst.

's-Gravenhage, 19 december 1997.

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,

J.J. van Aartsen.

Bijlage 1B

Wijziging Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur

LNV

20 augustus 1998/Nr. J.985853
Directie Juridische Zaken

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,

Besluit:

Artikel I
De Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur[1] wordt als volgt gewijzigd:
A
Artikel 3 komt te luiden:
Voor subsidie komen in aanmerking stichtingen, verenigingen of samenwerkingsverbanden daarvan waarvan het werkgebied zich uitstrekt over meer dan één provincie, die:
a. ingevolge hun statutaire doelstelling in hoofdzaak activiteiten op het gebied van de natuur verrichten, en
b. voor minder dan 90% financieel afhankelijk zijn van rijksgelden.
B
Artikel 6 wordt gewijzigd:
1. Onder vernummering van het tweede en derde lid tot derde en vierde lid, wordt een nieuw tweede lid ingevoegd, luidende:
2. Een subsidie kan tevens worden verleend op basis van een uurtarief, met dien verstande dat in dat tarief de algemene kosten niet meer bedragen dan 15% van de in het eerste lid genoemde kosten.
2. In het nieuwe vierde lid wordt 'tweede lid' vervangen door: derde lid.
3. Na het nieuwe vierde lid wordt een vijfde lid toegevoegd, luidende:
5. Ingeval subsidie wordt verleend op basis van een uurtarief, is het vierde lid niet van toepassing.
C
In artikel 7, eerste lid, wordt de aanduiding '90%' vervangen door: 100%.
D
Artikel 9, eerste lid, komt te luiden:
1. Een aanvraag voor verlening van subsidie wordt ingediend bij de minister met gebruikmaking van het daarvoor bestemde aanvraagformulier, en gaat vergezeld van een projectplan.
E
Artikel 10 komt te luiden:
De minister rangschikt de aanvragen die voor subsidie in aanmerking komen zodanig dat een project hoger gerangschikt wordt naarmate:
a. een project meer bijdraagt aan de verwezenlijking van de doelstellingen bedoeld in artikel 2;
b. de subsidieaanvrager erin slaagt andere subsidies of financiële middelen voor de realisatie van het project te verkrijgen, en
c. het project, voorzover van toepassing, meer aansluit bij de in artikel 8, derde lid, bedoelde thema's.

Artikel II
Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
G.H. Faber.

[1] Stcrt. 1997, 247.

Toelichting

De Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur is op 1 januari 1998 in werking getreden. Op grond van deze regeling kan subsidie worden verleend voor projecten die bijdragen aan bepaalde doelstellingen, zoals het vergroten van de kennis van en de aandacht voor de natuur. De subsidie wordt verstrekt aan organisaties die een belangrijke bijdrage leveren aan de versterking van de positie van de natuur in de samenleving. Op grond van de ervaring die sinds 1 januari 1998 is opgedaan met deze subsidieregeling, zijn enkele wijzigingen nodig geoordeeld.

Zo is in artikel 6 in het tweede lid de mogelijkheid opgenomen om subsidie te verlenen op basis van een integraal uurtarief waarin de diverse kostenposten zijn verwerkt. In een dergelijk uurtarief kan een opslag voor algemene kosten worden berekend van ten hoogste 15%. Uiteraard is in dit geval de in het vierde lid genoemde opslag voor algemene kosten niet meer nodig. In het vijfde lid is dit aangegeven.

In artikel 7, eerste lid, is het percentage van de met het project verband houdende kosten die ten hoogste subsidiabel zijn, verhoogd van 90% naar 100%. Deze wijziging is nodig omdat voor een deel van de betreffende organisaties een eigen bijdrage van 10% problemen oplevert.

In dit verband is in artikel 3 de voorwaarde opgenomen dat de aanvragende organisatie voor al haar activiteiten voor niet meer dan 90% afhankelijk is van rijksgelden wil deze voor de onderhavige subsidie in aanmerking kunnen komen. Tevens is in artikel 10 als onderdeel van de rangschikking in het kader van de tenderprocedure als criterium ingevoegd de mate waarin de subsidieaanvrager erin slaagt andere financiële bronnen bij de realisatie van het project te betrekken.

De aanvraag dient voortaan te geschieden via een aanvraagformulier. Dit formulier is te verkrijgen bij de directie Natuurbeheer, afdeling Beleidsinstrumenten, van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij in 's-Gravenhage.

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
G.H. Faber.

Bijlage 1c

Wijziging Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur

26 augustus 1999/Nr. TRCJZ/1999/8392
Directie Juridische Zaken

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,

Besluit:

Artikel I
De Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur[1] wordt als volgt gewijzigd:

A
In artikel 4 wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel b door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:
c. projecten met de uitvoering waarvan een aanvang is gemaakt alvorens de ontvangst van de aanvraag tot subsidieverlening schriftelijk aan de aanvrager is bevestigd.

B
Na artikel 4 wordt een artikel ingevoegd, luidende:
Artikel 4a
Subsidie wordt verleend onder de voorwaarde dat met het project een aanvang wordt gemaakt binnen één jaar na afgifte van de beschikking tot subsidieverlening.

C
Artikel 6, eerste lid, onderdeel f, komt te luiden:
f. de voor de vaststelling van de subsidie benodigde accountantsverklaring tot een maximum van f 4000,-.

D
Artikel 9, eerste lid, komt te luiden:
1. Een aanvraag voor verlening van subsidie wordt gericht aan de minister en ingediend bij de Dienst Landelijke service bij regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij met gebruikmaking van het daarvoor bestemde aanvraagformulier, en gaat vergezeld van een projectplan.

E
Na artikel 13 wordt een artikel ingevoegd, luidende:
Artikel 13a
De subsidieontvanger voert een administratie die zodanig is ingericht dat daaruit te allen tijde op eenvoudige en duidelijke wijze alle kosten van het project kunnen worden afgelezen, gespecificeerd overeenkomstig de in artikel 6 onderscheiden kostenposten, met dien verstande dat ter zake van de loonkosten van het personeel in dienst van de subsidieontvanger een door middel van een sluitende tijdschrijving vastgestelde urenverantwoording aanwezig is.

F
Artikel 14 wordt als volgt gewijzigd:
1. In het tweede lid, onderdeel b, komt de zinsnede 'indien de subsidiabele kosten meer bedragen dan f 50.000,–' te vervallen.
2. Na het tweede lid worden een derde en een vierde lid toegevoegd, luidende:
3. De accountant, bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, controleert met inachtneming van het in bijlage 1 bij deze regeling opgenomen controleprotocol.
4. De goedkeurende accountantsverklaring wordt opgesteld overeenkomstig de in bijlage 2 opgenomen modelaccountantsverklaring.

G
Na artikel 15 wordt een artikel ingevoegd, luidende:
Artikel 15a
Met het toezicht op de naleving van deze regeling zijn belast de ambtenaren van de Dienst Landelijke service bij regelingen en van de Algemene Inspectie Dienst van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

H
Aan de regeling worden twee bijlagen toegevoegd volgens de modellen opgenomen in bijlage 1, onderscheidenlijk 2, bij deze regeling.

Artikel II
Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 september 1999.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 26 augustus 1999.
De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
G.H. Faber.

[1] Stcrt. 1997, 247; laatstelijk gewijzigd bij ministeriële regeling van 20 augustus 1998 (Stcrt. 158).

Bijlage 1 Controleprotocol als bedoeld in artikel 14, derde lid, van de Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur

Bij de controle, op basis waarvan de rapportage, bedoeld in artikel 14, tweede lid, plaatsvindt, dient aan de naleving van de volgende artikelen op de daarbij aangegeven wijze aandacht te worden besteed.

Artikel	Soort aandacht
Artikel 3	speciale aandacht
artikel 4, onderdeel a	speciale aandacht
artikel 4, onderdeel c	speciale aandacht
artikel 4a	speciale aandacht
artikel 6	speciale aandacht
artikel 7, tweede lid	speciale aandacht
artikel 7, derde lid	speciale aandacht
artikel 13, eerste lid	speciale aandacht
artikel 13a	speciale aandacht
artikel 14, tweede lid	normale aandacht
artikel 16, tweede lid	speciale aandacht

Toelichting op het controle protocol
Artikel 3: vaststellen dat de subsidieontvanger een stichting, vereniging of een samenwerkingsverband daarvan is waarvan het werkgebied zich uitstrekt over meer dan één provincie, die

a. ingevolge hun statutaire doelstelling in hoofdzaak activiteiten op het gebied van de natuur verrichten, en
b. voor minder dan 90% financieel afhankelijk zijn van rijksgelden.
Artikel 4, onderdeel a: vaststellen dat het project geen looptijd heeft van meer dan 3 jaar.
Artikel 4, onderdeel c: vaststelling dat geen aanvang is gemaakt met de uitvoering van het project alvorens de ontvangst van de aanvraag schriftelijk aan de aanvrager is bevestigd.
Artikel 4a: vaststelling dat met het project een aanvang is gemaakt binnen één jaar na afgifte van de beschikking tot subsidieverlening.
Artikel 6: vaststellen dat in de financiële verantwoording uitsluitend als kosten zijn opgenomen de in artikel 6 genoemde kosten, dat deze kosten exclusief de verschuldigde omzetbelasting zijn indien de subsidieontvanger de omzetbelasting kan verrekenen met de door hem af te dragen omzetbelasting.
Artikel 7, tweede lid: vaststellen dat, indien voor het project waarvoor op grond van deze regeling subsidie is verleend, andere subsidies door de Rijksoverheid worden verstrekt, de som van de subsidies het in het eerste lid genoemde percentage niet overschrijdt.
Artikel 7, derde lid: vaststellen dat, indien voor het project waarvoor op grond van deze regeling subsidie is verleend, andere subsidies door anderen dan de Rijksoverheid dan wel financiële middelen door niet-bestuursorganen worden verstrekt, de som van de subsidies dan wel de financiële middelen niet meer bedraagt dan 100% van de totale kosten van het project.
Artikel 13, eerste lid: vaststellen dat de subsidieontvanger het project heeft uitgevoerd overeenkomstig het projectplan waarop de beschikking tot verlening van subsidie betrekking heeft.
Artikel 13a: vaststellen dat de subsidieontvanger een administratie voert die zodanig is ingericht dat daaruit te allen tijde op eenvoudige en duidelijke wijze alle kosten van het project kunnen worden afgelezen, gespecificeerd overeenkomstig de in artikel 6 onderscheiden kostenposten, met dien verstande dat ter zake van de loonkosten van het personeel in dienst van de subsidieontvanger een door middel van een sluitende tijdschrijving vastgestelde urenverantwoording aanwezig is.
Artikel 14, tweede lid: vaststellen dat de financiële verantwoording van het project voldoet aan de voor dit doel eraan te stellen eisen.
Artikel 16, tweede lid: vaststellen dat de in ter verkrijging van voorschotten ingediende overzichten van de liquiditeitsbehoefte opgenomen informatie toereikend is.
Onder normale aandacht wordt verstaan: controle met een diepgang die gebruikelijk is voor het afgeven van een accountantsverklaring bij een verantwoording.
Onder speciale aandacht wordt verstaan: controle waarbij nadrukkelijk wordt bezien of de desbetreffende voorschriften zijn nageleefd. In dit geval moet dus verder worden gegaan dan normaal bij een controle van een verantwoording.
Aan de niet genoemde artikelen behoeft bij de controle geen aandacht te worden besteed, met dien verstande dat, teneinde de controle op de hierboven genoemde artikelen goed te kunnen verrichten, kennisneming van deze overige artikelen noodzakelijk is.
De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij behoudt zich het recht voor om een review te laten uitvoeren op de door de accountant van de subsidieontvanger verrichte werkzaamheden.

Bijlage 2 Model-accountantsverklaring als bedoeld in artikel 14, vierde lid, van de Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur

Accountantsverklaring

Wij hebben de bijgevoegde financiële verantwoording van ... (naam instelling) te ... (plaats) inzake het project ... (naam project) over de periode van ... t/m ... in het kader van de Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur gecontroleerd. De financiële verantwoording is opgesteld onder de verantwoording van ... (de leiding van naam instelling/naam persoon). Het is onze verantwoordelijkheid om een accountantsverklaring inzake de financiële verantwoording te verstrekken.
Voor het onderhavige project is bij beschikking van de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, kenmerk ... (nummer) d.d. ... (datum) een subsidie verleend tot een maximum van f. ... (bedrag).
Onze controle is verricht overeenkomstig de algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten en overeenkomstig de aanwijzingen die de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij in het controleprotocol, behorende bij vorenbedoelde regeling, heeft gegeven met betrekking tot de controle op de naleving van de subsidiebepalingen.
Volgens de richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële verantwoording geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen in de financiële verantwoording. Voorts is aanvullend aandacht besteed aan de in vorenbedoeld controleprotocol aangegeven aspecten. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel. Wij zijn van oordeel dat de financiële verantwoording voldoet aan de voor dit doel eraan te stellen eisen.
... (plaats en datum)
... (handtekening)
... (naam accountant)
... (naam accountantskantoor)
... (adres, postcode en woonplaats)
... (telefoon)

Toelichting

De Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur is op 1 januari 1998 in werking getreden. Op grond van deze regeling kan subsidie worden verleend voor projecten die bijdragen aan bepaalde doelstellingen, zoals het vergroten van de kennis van en de aandacht voor de natuur. De subsidie wordt verstrekt aan organisaties die een belangrijke bijdrage leveren aan de versterking van de positie van de natuur in de samenleving.

Een wijziging van de regeling is nodig omdat deze met ingang van de volgende aanvraagperiode – die aanvangt op 1 september – zal worden uitgevoerd door de Dienst Landelijke service bij regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LASER). Tot nu toe berustte de uitvoering van de regeling bij de Directie Natuurbeheer. Artikel 9, eerste lid, is hiertoe aangepast.

Deze wijziging is aangegrepen om de regeling ook op een aantal andere

punten aan te passen. Het betreft wijzigingen van beperkte aard die voornamelijk betrekking hebben op de controle en het toezicht op de naleving van de regeling.

Zo is in artikel 13a de verplichting voor de subsidieontvanger opgenomen om een duidelijke administratie bij te houden.

In verband hiermee zijn in artikel 6, eerste lid, onderdeel f, de subsidiabele kosten voor de accountantsverklaring gebonden aan een maximumbedrag. Dit bedrag is bepaald op f 4.000,-. Als de administratie van de subsidieontvanger op orde is, kunnen de accountantskosten in redelijkheid niet hoger zijn dan genoemd bedrag.

De indiening van een accountantsverklaring is voortaan verplicht voor alle projecten, ongeacht de hoogte van de subsidiabele kosten (artikel 14, tweede lid, onderdeel b).

Ingevolge het derde lid van artikel 14 moet de accountant bij de controle op de naleving van de bepalingen uit de Regeling een protocol in acht nemen. Het protocol is opgenomen in Bijlage 1 bij de Regeling. Op grond van het vierde lid van artikel 14 dient de accountant de model-accountantsverklaring te gebruiken die is opgenomen in Bijlage 2.

Ingevolge artikel 15a zijn ambtenaren van LASER en de Algemene Inspectiedienst belast met het toezicht op de naleving van de Regeling.

Voor projecten geldt voortaan dat niet met de uitvoering daarvan mag worden begonnen voordat de ontvangst van de aanvraag door LASER schriftelijk is bevestigd (artikel 4, onderdeel c). Verder moet het project zijn gestart binnen één jaar na afgifte van de beschikking tot subsidieverlening (artikel 4a).

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
G.H. Faber.

bijlage 2

Introductie regeling VMBN

Inleiding

De regeling subsidievoorwaarden instellingen op het terrein van Natuur, Milieu en Faunabeheer is een regeling op grond waarvan een 30-tal organisaties jaarlijks een subsidie ontvangen ter dekking van een exploitatietekort. In de loop der jaren is dit voor alle organisaties een vast bedrag geworden, waar niet of nauwelijks van afgeweken wordt. Sturing van deze organisaties vindt plaats met wisselende resultaten, aangezien de constructie van exploitatiesubsidie zich hier niet echt voor leent. Als gevolg hiervan is besloten, aansluitend bij de beleidslijnen van de nota " Dynamiek en Vernieuwing" en de uitgangspunten van het kabinetsbeleid, dat ook bij deze organisaties gestuurd moet worden via resultaatgerichte programmering (koppeling van doelen en middelen). Dit heeft ertoe geleid dat begin 1996 een project is gestart teneinde de subsidieregeling te herzien.

De nieuwe regeling (voorstel)

In de nieuwe regeling is geen sprake meer van exploitatiesubsidie. Het doel van de regeling is Versterking van de positie van Natuur in die zin dat zoveel mogelijk mensen en specifieke doelgroepen bekend (kunnen) zijn met natuur in brede zin, de positie van natuur in de samenleving en de belangen die daarbij een rol spelen. Dit doel wordt verder uitgewerkt in lange termijn doelstellingen, die in de regeling zijn opgenomen.. Deze doelstellingen betreffen kennisvergroting (Natuur en milieu-educatie en algemene natuurvoorlichting voor specifieke doelgroepen), draagvlakbevordering, verbeterde samenwerking binnen de sector en activiteiten op het terrein van cultuurhistorie en monumentale bomen. Organisaties (stichtingen of verenigingen) kunnen subsidie aanvragen voor projecten, die passen binnen de doelstellingen. De toewijzing van de projecten geschiedt voornamelijk op basis van jaarlijks vast te stellen beleidsprioriteiten. Dit betekent dat toegekende subsidiebedragen jaarlijks kunnen fluctueren. Projecten kunnen voor 3 jaar toegekend worden, waardoor de organisaties toch hun financiële planning op iets langere termijn kunnen baseren.
Er is momenteel voorgesteld een overgangstermijn van twee jaar aan te houden. Hierbij wordt wel vanaf het eerste jaar op resultaat gestuurd, maar de openstelling van de regeling voor soortgelijke organisaties, waardoor meer concurrentie kan ontstaan, verloopt geleidelijk. Dit betekent wel dat de budgetten voor de huidige in de regeling opgenomen organisaties op termijn kunnen wijzigen.

Consequenties van de herziening van de regeling

Het doel van de nieuwe regeling wijkt niet aanzienlijk af van de huidige regeling. Ook nu worden de in de regeling opgenomen organisaties via de huidige regeling gesubsidieerd omdat hun activiteiten bijdragen aan het bereiken van de beleidsdoelen van Directie Natuurbeheer. De omschrijving van de doelstellingen in de nieuwe regeling zal dan ook zodanig zijn, dat dit aansluit bij de doelen welke de Directie Natuurbeheer via de huidige regeling tracht te bereiken. Wel verandert de subsidierelatie in de nieuwe situatie en wel als volgt:

- exploitatiesubsidies worden niet meer toegekend;
- sturing op resultaat wordt mogelijk;
- de regeling staat open voor meer organisaties, waardoor een zekere mate van concurrentiewerking ontstaat.

Voor de organisaties betekent dat de continuïteit van de subsidie minder vanzelfsprekend zal zijn. Zij zullen er zelf zorg voor moeten dragen dat zij goede en resultaatgerichte projectaanvragen indienen, die aansluiten bij de beleidsprioriteiten van Directie Natuurbeheer, en de projecten met goed resultaat moeten uitvoeren. Enerzijds bevordert dit de creativiteit en de betrokkenheid van de organisaties, anderzijds vormt dat een risico voor het voortbestaan van de organisaties. Het resultaat is meer eigen verantwoordelijkheid voor deze organisaties.
Er vindt geen wijziging plaats voor het totale budget. Wel zal er een budgetverschuiving plaatsvinden naar andere regelingen. De reden hiervoor is dat de herziening voor enkele organisaties tot gevolg heeft dat zijn hun subsidie bij deze andere regelingen zullen moeten aanvragen, aangezien hun activiteiten beter aansluiten bij de doelstellingen van deze andere regelingen (zie ook hierna onder Implementatie.

Verloop van proces en stand van zaken

Vanaf begin 1996 wordt gewerkt aan de herziening van de regeling. In 1996 zijn de organisaties, welke van de huidige regeling gebruik maken, hiervan op de hoogte gesteld. Eind 1996 zijn alle organisaties

bijeengeweest voor het uitwisselen van informatie. In maart, april en mei is een groot deel van de organisaties persoonlijk bezocht om over hun activiteiten in het kader van de herziening van de regeling te spreken. In juli en augustus is met de organisaties overlegd over een voorstel voor een concept regeling.
In het algemeen zijn de organisaties het eens met de ingezette lijn.

Aandachtspunten

1. De berekening van de subsidiabele kosten

Over de berekening van de subsidiabele kosten is met de organisaties overleg gevoerd. Een aantal organisaties was sterk voor het hanteren van een uurtarief per organisatie. In de regeling is gekozen voor een berekening op basis van de werkelijke kosten van een project met een opslag van 15% voor algemene kosten. De reden daarvoor is dat het hanteren van een uurtarief per organisatie toch een zekere vorm van binding tussen de organisaties en de regeling impliceert, terwijl dat niet de bedoeling is. Er is daarom gekozen voor een berekening op basis van werkelijke kosten, een constructie, die bij de meeste soortgelijke subsidieregelingen gebruikelijk is.

2. De overgangsregeling

Met de organisaties is indertijd gesproken over een overgangsregeling van 3`a 4 jaar. In de voorgestelde regeling is gekozen voor een overgangsregeling van 2 jaar. Dit is gekozen vanwege het belang dat u, zoals u in een eerder stadium hebt aangegeven, hecht aan het snel invoeren van de nieuwe regeling.

Implementatie en in werking treding

De in werking treding van de regeling is voorzien per 1 januari 1998. In de vigerende regeling konden de organisatie tot 1 oktober 1997 een aanvraag indienen voor subsidie voor 1998. Gezien het feit dat de vigerende regeling niet tijdig kon worden ingetrokken, is besloten tot een overgangssituatie, waarbij de organisaties voor 1998 kunnen kiezen voor de vigerende of voor de nieuwe regeling. Zij moeten deze keuze maken voor 20 december 1997. Enkele organisaties hebben reeds gekozen voor de nieuwe regeling. Andere hebben te kennen gegeven voor de vigerende regeling te kiezen.
De benodigde acties voor de implementatie betreffen de inhoud en vormgeving van de projectaanvraag, de mogelijkheden voor het gebruik van parameters en de uitvoeringsconstructie. Ook zal voor enkele organisaties de positie van de organisatie nader moeten worden bekeken aangezien hun activiteiten moeilijk onder deze regeling te plaatsen zijn. De verwachting is dat zij deels of geheel bij andere subsidieregelingen hun aanvraag kunnen indienen. Dit zal zorgvuldig worden begeleid.

Directie natuurbeheer
1997

Bijlage 1. Lijst van betrokken organisaties

1. Stichting Natuur en Milieu;
2. Waddenvereniging;
3. St. Werkgroep Noordzee;
4. Stichting Duinbehoud;
5. Vogelbescherming Nederland;
6. Vereniging voor Natuur- en Milieu-educatie (IVN);
7. St. Veldwerk Nederland;
8. Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie;
9. Jeugdbond voor Natuur- en Milieustudie;
10. Landschapsbeheer Nederland;
11. Ned. Comité voor IUCN;
12. SOVON;
13. St. Zeehondencreche Pieterburen;
14. Bomenstichting;
15. St. Bos en Hout;
16. Federatie Particulier Grondbezit;
17. Bosgroep Noord-Nederland;
18. Unie van Bosgroepen;
19. Stichting Schovenhorst;
20. Stichting tot Behoud van Particuliere en Historische Buitenplaatsen;
21. 11 Provinciale stichtingen landschapsbeheerders.

Bijlage 3

Projectplan t.b.v. de evaluatie van de regeling VMBN

(gewijzigd na MT vergadering 3 april 2000)

Aanleiding

De regeling Versterking Maatschappelijke Betekenis Natuur (VMBN) is herzien en opnieuw van start gegaan per 1998. In de regeling is vastgelegd dat er een evaluatie van de regeling plaatsvindt na twee jaar (artikel 19).

Doel van Evaluatie

De evaluatie zal zich op een aantal onderwerpen richten. In de regeling worden een aantal doelen genoemd (zie bijgevoegde folder, blz 1 + 2). In hoeverre de regeling bijdraagt aan het bereiken van deze doelen is onderdeel van de evaluatie.
Daarnaast is de opzet van de regeling, de uitvoering ervan en de acceptatie door de gebruikers onderdeel van de evaluatie. Hiermee zal ook de vraag aan de orde komen in hoeverre het ombouwen van de regeling van een exploitatiesubsidie naar een projectsubsidie heeft bijgedragen aan de doelstellingen van de regeling.

Bronnen

Voor de evaluatie zal er gebruik worden gemaakt van de volgende bronnen:

- de actoren in de regeling;
- de stukken die ten grondslag liggen aan de regeling en die reden zijn geweest voor de verandering van de regeling in 1997;
- de resultaten van de uitvoering van de regeling.

De actoren die bij de regeling zijn betrokken zijn:

- de **beoordelingcommissie** die de projecten heeft beoordeeld. Vragen die de commissie kan beantwoorden zijn: hoe verliep de beoordeling, kan deze worden verbeterd? Ook de vraag in hoeverre de gehonoreerde projecten bijdragen aan de doelstellingen van de regeling kan mede door deze groep worden beantwoord.
- de **uitvoerder** van de regeling. Hoe heeft Laser de uitvoering van de regeling ervaren en tegen welke problemen is Laser aangelopen?
- de **betrokken organisaties** die een subsidie-aanvraag hebben ingediend. Wat zijn hun bevindingen met de regeling? Bij deze groep is de werkbaarheid van de regeling aan de orde en, in mindere mate, of de regeling bijdraagt aan de in de regeling genoemde doelen. Wel weer is belangrijk hoe de verandering van een exploitatiesubsidie naar een projectsubsidie voor hen heeft uitgewerkt.
- Daarnaast zal ook **JZ** betrokken worden bij de evaluatie. Zij kan beoordelen of de wijze van uitvoeren van de regeling en beoordelen van de projecten in lijn met de regelgeving heeft plaatsgevonden. In een vervolgstap zal zij de eventuele aanpassingen in de regeling maken.

Uitvoerders

Janine Spieksma zal de evaluatie trekken, in overleg met Roel van Raaij, beleidsmedewerker NME bij Strategie en Kennis. Gerrit van Ommering zal regelmatig worden betrokken en geconsulteerd, hij heeft de afgelopen twee jaar zorggedragen voor de uitvoering en overdracht van de regeling aan Laser.

Het proces van de evaluatie zal ambtelijk worden begeleid en uitgevoerd door de Directie Natuurbeheer. Laser als uitvoerder en de Directie FEZ zullen veel betrokken worden, eventueel JZ.
De communicatie met het veld zal plaatsvinden via een klankbordgroep. Deze bijeenkomsten worden gebruikt om de meningen te inventariseren en een oordeel te vragen over de gemaakte analyse.

Bij **FEZ** is er expertise over evaluaties, met name ten aanzien van systematiek en methodiek van evaluaties. De opzet en aanpak van deze evaluatie zal met FEZ worden doorgenomen. De FEZ adviezen zullen worden betrokken in het proces.

Tijdpad

De evaluatie moet bijdragen leveren voor een eventuele aanpassing van de regeling. Deze aanpassing kan alleen effectief zijn wanneer deze ruim voor 1 september wordt aangedragen; dan gaat immers de nieuwe aanvraagperiode in. Wanneer die datum niet gehaald wordt, zullen aanpassingen in de regeling pas een jaar later effectief zijn.

Stappenplan

• Opstellen van het projectplan en inbrengen in MT	Februari / maart
• Aanpassen projectplan	maart
• Maken en inbrengen van opties in MT	april
• Verzamelen informatie	april
• Analyseren van de gegevens van de laatste twee jaar subsidie in vergelijking tot eerdere jaren.	april
• Inventariseren bij organisaties die niet gereageerd hebben	
• Analyse van de gemaakte opmerkingen	april
• Eerste bijeenkomst klankbordgroep	mei
• Verwerken van opmerkingen in analyse en opgestelde opties	
• Aanbevelingen ten aanzien van verandering van de regeling toevoegen	juni
• Presentatie aan betrokkenen	juni/juli
• Definitieve versie toesturen aan MT (einde evaluatie) *(vervolg, buiten evaluatie)*	juli
• *Veranderen van regeling door JZ en DN*	*juli*

Resultaat

Het resultaat van de evaluatie is het oordeel over de uitvoering met betrekking tot de doelen van de evaluatie. De evaluatie is met het veld besproken en bevat aanbevelingen ter verbetering van de regeling. De regelingsaanpassing zelf valt buiten deze evaluatie, en zal daarna nog moeten plaatsvinden. Dit zal onder de verantwoordelijkheid van een 'regelingsontwikkelaar' van DN en JZ moeten gebeuren.

Risico's opzet

Het volledig in eigen beheer uitvoeren van de evaluatie (zonder externe begeleiding) en het betrekken van de betrokken organisaties in een klankbordgroep in plaats van een actieve betrokkenheid in de projectgroep kan leiden tot weinig draagvlak voor de evaluatie, en zelfs tot wantrouwen ten opzichte van de evaluatie.

(Bijlage 1)

Groslijst vragen:

Inhoudelijke vragen:

- Draagt regeling bij aan realisering van de genoemde doelen en in welke mate?
- Dragen doelstellingscriteria en thema's bij aan de doelrealisering van de regeling?
- Missen er hulpmiddelen voor het beoordelen van aanvragen?
- Veranderen van de thema's per jaar?
- Zijn de gehanteerde techniek, wegingsfactor en 'beoordelingscritera' in staat de benodigde beoordeling te doen?
- Is een tender de beste manier gezien de doelstellingen van de regeling?
- Hoe is het verloop van de beoordeling, techniek, duidelijk, werkbaar, tijdsbeslag? Komt uit de beoordeling hetgeen bedoeld is?
- n.a.v. een overzicht van de hoeveelheid geld die per thema is weggezet. Is dit naar tevredenheid?
- n.a.v. een overzicht van welke organisatie hebben mee kunnen profiteren van de regeling. Is dit gezien de geest van de regeling, naar tevredenheid?
- In hoeverre lopen de doelstellingen van de regeling samen met de doelstellingen van de organisaties?
- Wat zijn de gevolgen voor ombouwen van de regeling van een exploitatiesubsidie naar een projectsubsidie?
- Hoe wordt de regeling ervaren?

Procesvragen (intern):

- Hoe is het proces verlopen?
- doelstellingscriteria, helder en duidelijk geformuleerd, werkbaar?
- Thema's, werkbaar?
- Hoe is de uitvoerbaarheid van de regeling.
- Hoe zijn de contacten van de beoordelingscommissie, met Laser en de directie N?
- Is het efficiënt en nuttig om met een ambtelijke club de projecten te beoordelen?
- Hoe was de kwaliteit van de aanvragen, sloten ze aan bij de doelstellingen van de regeling?
- Zijn de brochure en de algemene informatie over de regeling adequaat gebleken, of bleek uit de aanvragen dat deze nog niet geheel voldoen.
- Aanpassen wijze van uitvoering (werkwijze Beoordelings Cie)

Procesvragen (extern):

- In hoeverre voldoet de verstrekte informatie, in brochure en aanvraagformulier aan de vragen van de gebruikers?
- Hoe verliepen de contacten met Laser (en Natuurbeheer)
- Hoe verliep de informatievoorziening ten aanzien van de gevolgde procedures?

Bijlage 4a

DIRECTIE NATUURBEHEER N2000/2574
ontv. 14/6 00. afd. 21
class. nr. 1.823.243
betr. aanbod Spieksma
1 mp. 2 mp. 3 mp. 4 mp.
1 tk. 2 tk. 3 tk. 4 tk.
opm. via Diek
dep. dir. parafaf
zaak verm. termijn

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
Staatssecretaris mevrouw G.H. Faber
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

SBH STICHTING BOS EN HOUT

Wageningen, 7 juni 2000
ref: 310/dl/mr

Geachte mevrouw Faber,

Op 16 mei jl. heeft er op uitnodiging van uw directie Natuurbeheer een bijeenkomst plaatsgevonden over het functioneren van de subsidieregeling Versterking Maatschappelijke Betekenis Natuur (VMBN). Door een aantal organisaties, waaronder Stichting Bos en Hout, is er op gewezen dat deze regeling goed werkt voor innovatieve en eenmalige projecten maar helaas niet is toegesneden voor de maatschappelijke functie van een aantal organisaties. Stichting Natuur en Milieu (SNM) heeft u daarover namens een aantal organisaties een brief gestuurd. Wij willen ons daarbij aansluiten.

Voor SBH geldt dat zij mede op initiatief van uw ministerie begin jaren tachtig is opgericht, met als doel:

- Een actieve en inhoudelijke inbreng te leveren bij de beleidsvorming;
- Relevante basiskennis over het Nederlandse bos en zijn functies te verzamelen, te actualiseren en vervolgens te verspreiden;
- Het zelfstandig uitvoeren van projecten gericht op het versterken van de economie van het Nederlandse bos, waarbij duurzaamheid en maatschappelijke acceptatie randvoorwaarden zijn.

Deze functie is naar onze mening nog steeds actueel, gezien het beroep dat partijen voortdurend en toenemend op ons doen. Op 28 april jl. heeft de voorzitter van SBH, de heer Luteijn, dit in een gesprek met de heer De Leeuw van uw ministerie besproken.

Wij willen dan ook met kracht het verzoek van SNM met deze brief ondersteunen.

Met vriendelijke groet,

Ir. L.J.M. Dielen
Secretaris

Minister | Staatssecr. | Afsch. Kabinet
Voorts. Afschr.
Datum: 13 JUNI 2000
TRCDEP/2000/1660

Stichting Bos en Hout
Bosrandweg 5
Postbus 253
6700 AG Wageningen
tel.: 0317 - 466555
fax: 0317 - 410247
mail@sbh.nl
www.sbh.nl
ABN AMRO 48 64 72 736
btw nr. NL002973200B01
kvk. 41047119

STICHTING NATUUR EN MILIEU

PERSOONLIJK
Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
mevrouw G.H. Faber
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Utrecht, 16 augustus 2000

Onze referentie: JD/mc/00.062
Behandeld door: J.W.H. Dirx
Onderwerp: evaluatie regeling Versterking Maatschappelijke Betekenis Natuur

Mevrouw de Staatssecretaris,

In vervolg op ons schrijven van 30 mei 2000 over hetzelfde onderwerp willen we u graag informeren over de voortgang van onze constructieve gesprekken met uw ambtenaren. Dit ter voorbereiding van het gesprek dat u een dezer dagen zult voeren met de betrokken ambtenaren over de evaluatie van de regeling Versterking Maatschappelijke Betekenis Natuur (VMBN). In onze brief van 30 mei hebben wij diverse maatschappelijke functies benoemd die in het gedrang komen door de wijze waarop de regeling VMBN in de praktijk functioneert. Het betreffen functies, die uitgevoerd worden door maatschappelijke organisaties en die in de ogen van alle betrokkenen essentieel zijn voor een effectief natuurbeleid van zowel overheden als maatschappelijke organisaties. Het gaat om de volgende functies:

- het pro-actief en reactief participeren in een scala van vormen van interactieve beleidsvorming. Diverse organisaties constateren een substantiële groei in de verzoeken van de rijksoverheid aan maatschappelijke organisaties om te participeren in en steun te verlenen aan (eenmalige en langer durende) interactieve beleidsvormingstrajecten. Voor enige organisaties vindt dit beleidswerk deels of grotendeels plaats op internationaal niveau;
- het kwalitatief en kwantitatief onderhouden van (vrijwilligers)netwerken;
- het opbouwen en bijhouden van relevante kennis;
- het bieden van een helpdesk-functie op diverse gebieden;
- het implementeren in de eigen organisatie en/of bij derden van in projecten ontwikkelde methodieken en/of producten.

Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht – telefoon 030 · 233 1328 – fax 030 · 233 1311 – E-mail snm@snm.nl

100% gebruikt papier – Reviva Laser, Bührmann-Ubbens Papier

Het zijn ook allemaal voorbeelden waarvoor geldt dat continuïteit een basisvoorwaarde is voor het goed kunnen vervullen van deze maatschappelijke functies.

Van ambtelijke zijde werd geconstateerd dat alleen de vijfde functie (implementatie) formeel buiten de huidige regeling valt. De andere vier functies vallen er formeel wel binnen. Gezamenlijk kwamen we echter tot de conclusie dat dit dan wel formeel zo mag zijn, maar dat in de praktijk deze functies niet of nauwelijks vanuit de regeling worden gefinancierd. Daarbij is het beperkte budget dat voor de regeling ter beschikking staat wel een belangrijk, maar niet het doorslaggevende argument. Veel essentiëler is dat binnen de huidige regeling deze functies slechts worden gehonoreerd voor zover ze onderdeel uitmaken van een vernieuwend inhoudelijk project. En voor al deze functies geldt dat dat slechts tot in zeer beperkte mate mogelijk is. Veel van deze functies zijn namelijk niet gebonden aan een specifiek inhoudelijk project. Dat wil overigens niet zeggen dat deze functies niet adequaat beschreven, geëvalueerd en beoordeeld kunnen worden in project- of programmatermen. Onze organisaties hebben voldoende ervaring met die vormen van werken om al deze functies in die termen te kunnen en willen beschrijven. Alleen dient er dan een regeling te zijn, die financiering op deze termen mogelijk maakt. Dat wil zeggen dat er een regeling dient te zijn die niet primair geënt is op vernieuwend inhoudelijke projecten, maar op het financieren van voor het natuurbeleid relevante functies van maatschappelijke organisaties. Zo'n regeling zou dan, bij voorkeur in de vorm van programmafinanciering, kunnen bestaan uit een evenwichtig pakket van strategische en institutionele kwaliteitscriteria, met als voorbeelden:

- direct of indirect een bijdrage leveren aan het natuurbeleid
- aansluiten op en versterken van bestaande structuren, netwerken en activiteiten
- meerwaarde ten opzichte van andere soortgelijke activiteiten
- spreiding over actoren, terreinen en doelgroepen van het natuurbeleid
- continuïteit ten opzichte van eerdere subsidies
- evalueerbaar en afrekenbaar
- verhouding subsidie en geschatte resultaat.

Wij herhalen daarom onze wens een nieuwe of aanvullende regeling te maken naast de regeling VMBN.
Zoals bekend is voor de regeling VMBN in verhouding tot het beschikbare budget van ca. 6 miljoen, een overweldigende belangstelling gebleken. (Er is afgelopen jaar voor 36 miljoen aan projectaanvragen ingediend.) Gelet op het belang van deze regeling voor innovatie lijkt het niet wenselijk de financiering van de maatschappelijke functies te laten concurreren met de innovatieve projecten. Het lijkt het meest zinvol om voor de financiering van de maatschappelijke functie een eigen regeling te maken met een eigen budget, aanvullend op het budget van 6 miljoen voor de regeling VMBN. Een eerste voorzichtige inschatting van

het benodigde jaarlijkse bedrag kwam uit op ongeveer 5 miljoen. Wij denken dat een dergelijk bedrag goed past binnen de termen van de door de Tweede Kamer aanvaarde motie Melkert/De Graaf waarin wordt gepleit voor een *nationaal natuuroffensief*. Van onze steun bij het realiseren van een dergelijke regeling en het reserveren daarvoor van een substantieel bedrag kunt u verzekerd zijn.

Hoogachtend,
Stichting Natuur en Milieu

A.J.M. van den Biggelaar
algemeen directeur

mede namens:
IVN Vereniging voor natuur- en milieueducatie
Nederlands Comité voor IUCN
Stichting Landschapsbeheer Nederland
Stichting Veldwerk Nederland

STICHTING NATUUR EN MILIEU

PERSOONLIJK
Aan de Staatssecretaris van Landbouw,
Natuurbeheer en Visserij,
mevrouw G.H. Faber
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Utrecht, 30 mei 2000

onze referentie: JD/ebv/00.048
behandeld door: J.W.H. Dirx
onderwerp: evaluatie regeling Versterking Maatschappelijke Betekenis Natuur

Mevrouw de Staatssecretaris,

Dinsdag 16 mei jl. organiseerde de directie Natuurbeheer van uw Ministerie een overleg in het kader van de evaluatie van de regeling Versterking Maatschappelijke Betekenis Natuur (VMBN). Voor dat overleg waren organisaties uitgenodigd die een bijdrage ontvangen uit deze regeling. Omdat Stichting Natuur en Milieu, maar ook andere organisaties, de afgelopen tijd enige malen met u heeft gesproken en gecorrespondeerd over deze evaluatie, willen wij u, middels dit schrijven, informeren over onze bevindingen met betrekking tot deze eerste bijeenkomst in het kader van de evaluatie VMBN.

Duidelijk werd dat de huidige regeling in behoorlijke mate functioneert voor het honoreren van vooral eenmalige projecten, zeker als deze een vernieuwend element kennen. Voor dat doel behoeft de regeling dan ook niet ingrijpend te worden aangepast.
De regeling functioneert in mindere mate, of zelfs in het geheel niet, voor het financieren van de maatschappelijke functie van een groot aantal organisaties. Onder het begrip maatschappelijke functie wordt een geheel van activiteiten verstaan gericht op betrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid van mensen voor - in dit geval - natuur, landschap en milieu. Voor bepaalde organisaties maakt deze maatschappelijke functie een substantieel deel uit van hun werkzaamheden. Voorbeelden daarvan zijn:

1 - het pro-actief en reactief participeren in een scala van vormen van interactieve beleidsvorming. Diverse organisaties constateren een substantiële groei in de verzoeken van de rijksoverheid aan maatschappelijke organisaties om te participeren in (eenmalige en langer durende) vormen van interactieve beleidsvorming. Voor enige organisaties vindt dit beleidswerk deels of grotendeels plaats op internationaal niveau;
2 - het kwalitatief en kwantitatief onderhouden van vrijwilligersnetwerken;

Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht – telefoon 030 - 233 1328 – fax 030 - 233 1311 – E-mail snm@snm.nl

100% schoon papier - Recycle Laser Ribbon and Ribbon Printer

3 het opbouwen en bijhouden van relevante kennis;
4 het bieden van een help desk-functie op diverse gebieden;
5 het implementeren in de eigen organisatie en/of bij derden van in projecten ontwikkelde methodieken en/of producten.

Het zijn ook allemaal voorbeelden waarvoor geldt dat continuïteit een basisvoorwaarde voor het goed kunnen vervullen van deze maatschappelijke functies is.

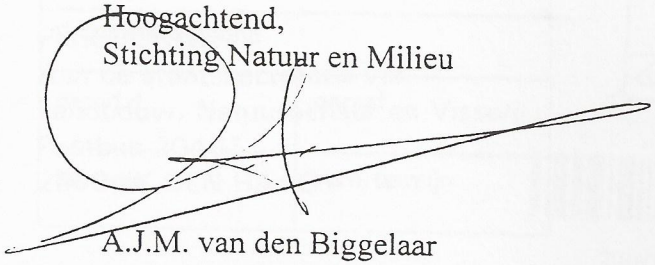
Afgesproken is dat op korte termijn door de bij de evaluatie betrokken ambtenaren en onze organisaties over deze maatschappelijke functies zelf en het daarbij behorende continuïteits-aspect nader overleg zal plaatsvinden.

Al doorpratend kwam het overleg dinsdag jl. tot de conclusie dat het financieren van de maatschappelijke functie van organisaties in vrijwel alle opzichten verschilt van het financieren van de projecten, zoals dat momenteel gebeurt onder de huidige regeling. Deze constatering kan ertoe leiden dat het eerder wenselijk is een nieuwe of aanvullende regeling te maken naast de regeling VMBN, dan deze laatste (geforceerd) aan te passen. Daarbij zijn diverse modaliteiten denkbaar. Zo kan worden gedacht aan het bouwen van een regeling die een programmapoot heeft voor het financieren van de maatschappelijke functies van de organisaties en een projectenpoot. De Subsidieregeling Maatschappelijke Organisaties en Milieu (SMOM) van VROM kan daartoe als voorbeeld dienen. Ook is het onderbrengen van het financieren van de maatschappelijke functie in met organisaties te sluiten convenanten een nader te onderzoeken interessante gedachte die op tafel kwam.
Zowel door de vertegenwoordigers van de maatschappelijke organisaties in het overleg als door de ambtelijk vertegenwoordigers werd de suggestie van het uit elkaar halen van het financieren van de maatschappelijke functie en projecten positief ontvangen.
Voor de regeling VMBN is in verhouding tot het beschikbare budget van ca. 6 miljoen, een overweldigende belangstelling gebleken. (Er is voor 36 miljoen aan projectaanvragen ingediend.) Gelet op het belang van deze regeling voor innovatie lijkt het niet wenselijk de financiering van de maatschappelijke functie te laten concurreren met de innovatieve projecten. Het lijkt het meest zinvol om voor de financiering van de maatschappelijke functie een eigen regeling te maken met een eigen budget, aanvullend op het budget van 6 miljoen voor de regeling VMBN. Een eerste voorzichtige inschatting van het benodigde jaarlijkse bedrag kwam uit op ongeveer 5 miljoen. In het eerder genoemde binnenkort te voeren overleg tussen onze organisaties en uw ambtenaren zullen wij over deze ideeën ook verder doorpraten.

Tot zover onze bevindingen. Gelet op de voorbereiding van de rijksbegroting 2001 en op de zeer beperkte beschikbare tijd om nog dit najaar nieuwe of aangepaste regelingen te treffen, verzoeken wij u om op korte termijn de mogelijkheden van een nieuwe regeling maatschappelijke functies natuur te doen verkennen en te laten voorbereiden. Van onze steun hierbij kunt u verzekerd zijn.

Wij hopen dat wij, gekoppeld aan de evaluatie van de regeling VMBN, samen een pakket op tafel kunnen leggen, waarmee een kwaliteitsslag ten behoeve van behoud en versterking van de natuur kan worden gemaakt.

Hoogachtend,
Stichting Natuur en Milieu

A.J.M. van den Biggelaar
algemeen directeur

mede namens:
IVN Vereniging voor natuur- en milieueducatie
Nederlands Comité voor IUCN
Stichting Landschapsbeheer Nederland
Stichting Veldwerk Nederland

DIRECTIE NATUURBEHEER N2000-1232
d.d. 27/3/00 afd. BT
class. nr. 2.8.1
beh. ambt. Specksma
1. m.p. 2. m.p. 3. m.p. 4. m.p.
1. t.k. 2. t.k. 3. t.k. 4. t.k.
opm.
PERSOONLIJK
Aan de staatssecretaris van
Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG
documentcategorie
dep.nr.d. paraaf
verm. termijn

IVN VERENIGING VOOR NATUUR- EN MILIEUEDUCATIE

Plantage Middenlaan 2c, Amsterdam
Postbus 20123, 1000 HC Amsterdam
Tel. 020-6228115 · Fax 020-6266091
Internet: http://www.ivn.nl
E-mail: ivn@ivn.nl
: 347147

MINISTERIE VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ
VETERINAIRE, VOEDINGS- EN MILIEU-AANGELEGENHEDEN
VVM:
Ontv. KB LB BB Paraaf
Beantw.
Class.nr. D/M
Minister Staatssecr. Afsch.
Voorts. A
Datum: 24 MAART 2000
TRCDEP/2000/2927

Amsterdam, 22 maart 2000

Betreft: Regeling VMBN
Nummer: 2000/016/gj

Geachte mevrouw Faber,

Begin februari ontvingen we de formele besluiten met betrekking tot de projecten die we voor 2000 indienden in het kader van de regeling VMBN. De uitkomst van de tenderprocedure heeft onze zorgen over de effecten van de regeling vergroot. In de gezamenlijke brief van een vijftal organisaties van 8 maart jl. (Stichting Natuur en Milieu, mede namens IVN en andere organisaties) is aangedrongen op een goede en spoedige evaluatie. Ten behoeve van die evaluatie brengen wij enkele bouwstenen vanuit het IVN onder uw aandacht.

De regeling VMBN heeft in de praktijk twee belangrijke effecten:

1. **De nieuwe regeling VMBN betekent de facto een forse bezuiniging op het werk van het IVN.** Als gevolg van de opzet en de systematiek van de regeling blijkt de subsidiebijdrage van het ministerie van LNV aan het educatieve werk van het IVN voor 1999 en 2000 te zijn verlaagd. In twee jaar tijd is de jaarlijkse bijdrage van het ministerie van f. 1,8 miljoen verlaagd met een bedrag van f. 800.000! Het IVN ontvangt in 2000 uit de regeling VMBN op jaarbasis nog een bedrag van f 1,0 miljoen. Het zal duidelijk zijn dat door deze bezuiniging de continuïteit van de activiteiten van het IVN in de knel komen.
   Uit niets blijkt dat de bezuiniging te wijten is aan kritiek op de kwaliteit van het werk van het IVN: u hebt eerder uw waardering kenbaar gemaakt voor het werk van het IVN.
2. **We constateren dat via de tenderprocedure projecten die gericht zijn op basisactiviteiten (bijvoorbeeld: kadervorming van vrijwilligers, versterking van het jeugdbeleid van de vereniging, ondersteuning van het bestuurlijke werk van de vrijwilligers) financieel niet meer worden gesteund.** Werkzaamheden gericht op de versterking van het vrijwilligerswerk, de coördinatie van tal van activiteiten gericht op vergroting van het draagvlak voor natuur, bevordering van de deelname van het IVN aan beleidsdiscussies op alle niveaus, het zorgen voor een landelijk knooppunt van informatiestromen top down en bottom up, e.a. ontvangen geen bijdrage meer van LNV. Zij scoren in de op dynamiek en vernieuwing gerichte regeling VMBN blijkbaar niet hoog en vallen buiten de boot.

Nadere toelichting:

Het werk van het IVN kan onderscheiden worden in twee belangrijke segmenten.

a. De vrijwilligersactiviteiten: een landsdekkend netwerk van 16.000 vrijwilligers in 170 afdelingen, die actief zijn met betrekking tot vergroting van het draagvlak voor natuur, natuur- en landschapsbeheer, voorlichting en educatie over natuur en milieu. Dit netwerk vervult belangrijke basisfuncties en rollen: informatie- en kennisuitwisseling bottom up en top down, versterking van initiatieven door gezamenlijke regie en coördinatie, etc. Deze educatieve structuur voorziet in een belangrijke functie gericht op de continuïteit van de kwaliteit van het NME-werk.
b. De activiteiten van de beroepskrachten: eveneens een landsdekkend netwerk van provinciale consulentschappen NME en een landelijk bureau. Beroepskrachten die voor een deel van hun tijd ondersteunend zijn voor het uitvoerende werk van de vrijwilligers van het IVN. Voor het belangrijke andere deel van hun werk zijn zij gericht op de bevordering van NME samen met andere partijen (overheden, maatschappelijke organisaties, stedelijke NME-centra). Deze educatieve structuur maakt het mogelijk projecten te ontwikkelen en te implementeren, informatie en kennis uit te wisselen, kwaliteit en continuïteit te bevorderen.

In beide segmenten is sprake van een duidelijke structuur en van verschillende communicatiekanalen, van wezenlijk belang voor het (doen) realiseren van tal van educatieve projecten en activiteiten. Voor de goede orde: de uitvoeringskosten van de meeste activiteiten worden door andere overheden betaald: het ministerie van LNV wordt aangesproken op het faciliteren van de landelijke activiteiten, of anders gezegd de proceswerkzaamheden ten behoeve van deze beide educatieve structuren.
Hierin voorziet de regeling VMBN niet: deze is met name gericht op de financiering van producten en op projecten die aansluiten op de LNV-prioriteiten. De hierboven geschetste basisfuncties komen derhalve in de knel, waardoor op de langere termijn het netwerk afbrokkelt, basiskennis verloren gaat, meer ad hoc wordt gewerkt en derhalve kwaliteit verloren gaat.
Voor de landelijke basisactiviteiten is een bijdrage van LNV onontbeerlijk. Een bijdrage die, met een duidelijke toetsing op rechtmatigheid en doelmatigheid, in een meerjarig contract kan worden vastgelegd. Wij zouden het toejuichen indien voor een dergelijke programma- of contractfinanciering ruimte zou komen, naast de op dynamiek en vernieuwing gerichte VMBN-regeling voor projecten via een tenderprocedure.

De regeling VMBN is niet adequaat gebleken voor het totaal van de werkzaamheden gericht op de versterking van de maatschappelijke betekenis van de natuur. Voor vernieuwende projecten (nieuwe producten) is de regeling prima, maar voor de verschillende belangrijke basisactiviteiten en rollen gericht op het uitbouwen van een actief en deskundig netwerk van educatieve actoren (de structuur en het proces) in het geheel niet.

Wij brengen die zorg opnieuw onder uw aandacht in de hoop en verwachting dat de toegezegde evaluatie van de regeling (zie de bovenaangehaalde brief van SNM, alsmede het verslag van het algemeen overleg van 16 september 1999 in de vaste commissie LNV; 20487, nummer 18) dit voorjaar wordt uitgevoerd. Wij van onze kant willen aan die evaluatie graag bijdragen vanuit onze maatschappelijke medeverantwoordelijkheid voor de kwaliteit van natuur en landschap. Kwaliteit die sterk afhankelijk is van de kennis, betrokkenheid en participatie van mensen: mensen waar met name het IVN zich op richt en wil blijven richten.

Hoogachtend,
mede namens het bestuur van het IVN,

Drs. G. J. Jutten, directeur

Landschapsbeheer Nederland

Aan het ministerie van LNV
Directie Natuurbeheer
t.a.v. de heer ir. J.F. de Leeuw
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Utrecht, 07 juli 1999

Ons kenmerk: MvH99091
Betreft: Subsidieregeling VMBN

Geachte heer de Leeuw,

De subsidieregeling Maatschappelijke Betekenis Versterking Natuur brengt voor de Stichting Landschapsbeheer een aantal problemen met zich mee. Deze gelden zowel onze basistaken, als het landschapsbeheer in praktische zin. Op 20 juli l999 zal er een gesprek plaatsvinden tussen u en een aantal vertegenwoordigers van natuur en milieuorganisaties. Als landschapsbeherende organisatie nemen wij in deze een bijzondere positie in, van waaruit wij u graag het volgende onder de aandacht willen brengen.

Op zichzelf genomen menen wij dat een regeling die inspeelt op de behoefte aan resultaat en innovatie van belang is, met name waar het gaat om een meer integrale benadering van natuur en landschap. In het licht van een dergelijke benadering brengt de regeling evenwel een aantal onoverkomelijke problemen met zich mee. Juist ten behoeve van de natuur als landschap laten zich de initiatieven niet allemaal vatten in termen van éénjarige projecten. Daarbij staat Landschapsbeheer Nederland nu juist voor een landdekkende organisatiestructuur. Als zodanig schept het de voorwaarden voor de actieve zorg voor het landschap. Ook voor het voorwaardenscheppend karakter van de basistaken betekent de éénjaartermijn een probleem. Dat geldt al helemaal voor de functies, gericht op innovatie en optimalisering en op ontwikkeling en continuïteit. Juist de ontwikkeling van natuur en landschap heeft hierbij ook behoefte aan stabiele factoren. Hetgeen tevens geldt voor de rol van het samenwerkingsverband in de kennisontwikkeling en de uitbouw van het landelijk kennisnetwerk ten behoeve van de dagelijkse praktijk. De coördinerende taken van Landschapsbeheer Nederland werden nog eens onderstreept door de staatssecretaris in haar brief van 15 februari 1999 aan de voorzitter van de Tweede Kamer.

Wij willen hier niet beweren dat éénjarige projecten op ons werkterrein hun nut niet zouden kunnen bewijzen. Zij vertegenwoordigen een waardevol aanvullend instrument, maar dienen dan ook als zodanig te worden opgevat. De regeling is er op gericht een resultaatgerichte benadering te stimuleren. Maar ook voor innovatie geldt dat niet alle vernieuwing zich laat vatten in éénjaartermijnen. Naast innovatie is de zorg dat ontwikkelingen zich kunnen enten en de velden in beweging blijven minstens zo belangrijk. Binnen de regeling zal ons inziens dan ook de ruimte gecreëerd moeten worden voor méérjarige projecten. Daarbij gaat het om het scheppen van een balans tussen innovatie en ontwikkeling.

Stichting Landschapsbeheer Nederland, Postbus 12048, 3501 AA Utrecht. Tel.: 030 - 2340777, Fax.: 030 - 2304423.
Postbankrekening 4252780. Crediet- en Effectenbank N.V., Utrecht, rekening 69.90.15.642

Met betrekking tot de basistaken geldt het volgende. In het kader van deze nog jonge regeling is een overgangstermijn vastgesteld. Voor dit jaar is de garantiesubsidie benut om de basistaken met betrekking tot coördinatie, ontwikkeling en organisatie te waarborgen. Bij het wegvallen van de garantiesubsidie voor volgend jaar ontstaat er dus een duchtig knelpunt. Landschapsbeheer Nederland heeft uiteraard de mogelijkheid om voor deze taken opnieuw een projectaanvraag in te dienen, maar we lopen nu het risico dat deze aanvraag niet gehonoreerd wordt. Dit brengt de continuïteit van Landschapsbeheer Nederland in gevaar. Landschapsbeheer Nederland heeft een sterke voorkeur voor een regeling, vergelijkbaar met het vierjarig convenant zoals dat ook met de Unie voor Bosgroepen is afgesloten. Hiervoor vinden reeds oriënterende gesprekken plaats met uw dienst. Overigens geldt ook voor een dergelijk convenant dat het geformuleerd kan worden overeenkomstig de resultaatgebonden ambities en aspiraties. Landschapsbeheer Nederland heeft de behoefte om, 'als in een partnerschap', in financieel opzicht onafhankelijker te opereren van de overheid. In deze zou het uitdrukkelijk gaan om een balans tussen basisbijdrage, incidentele projectsubsidies en eigen inkomsten.

Voor beide hier geformuleerde knelpunten vragen wij uw aandacht. Het verdient daarbij aparte attentie dat het jaar inmiddels reeds ver is gevorderd als het gaat om de projectaanvragen in relatie tot de eventuele bijstellingen. Wij hopen na de zomer nader met u in overleg te treden wanneer wij meer duidelijkheid hebben gekregen over de contouren van een mogelijke regeling.

Met vriendelijke groet,

A.M.E.M. van Heuven
(directeur)

Nederlandse Jeugdbond
voor Natuurstudie

Aan: Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
Directie Natuurbeheer
Mevr. J.I.G. Spieksma
Postbus 20401
2500 EK 's-Gravenhage

Betreft: Aanbieding Evaluatieverslag gevolgen 'Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur' van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJN)

Relatienummer: 133068

Datum: Utrecht, 8 mei 2000

Geachte directie,

In uw brief van 25 april 2000 nodigt u de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie uit voor een uitgebreide evaluatie van de 'Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur'. Afgelopen week heb ik u reeds laten weten dat wij graag op uw uitnodiging ingaan. Tevens vroeg u naar schriftelijk commentaar op de regeling. Naar aanleiding hiervan heeft het hoofdbestuur 2000 van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJN) de gevolgen van de nieuwe regeling voor de eigen vereniging geëvalueerd. Samen met de hoofdbesturen van de NJN uit 1997, 1998 en 1999 is er gesproken over de voor- en nadelen die de regeling zowel technisch als beleidsmatig heeft gebracht. Deze bevindingen zijn in een kort verslag op een rijtje gezet. Graag bied ik u hierbij dit evaluatieverslag aan. Ik hoop dat het een zinvolle bijdrage zal leveren aan het overleg op dinsdag 16 mei 2000.

Met vriendelijke groet namens het hoofdbestuur van de NJN

Hester de Boer
Penningmeester NJN 2000

Bijlage: Evaluatieverslag gevolgen 'Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur' voor de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJN)

Evaluatieverslag gevolgen 'Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur' voor de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJN)

1. Planning

1.1 Aanvraagperiode in september

De NJN is een vereniging die volledig draait op vrijwilligerswerk van enthousiaste jongeren tussen de 12 en 25 jaar. Het hoofdbestuur bestaat voornamelijk uit studenten die het studeren combineren met hun bestuurswerk voor de NJN. Door tijdgebrek en onervarenheid (ieder jaar is er een nieuw hoofdbestuur) zijn zij gedwongen reeds vroeg (medio maart) met het schrijven van het projectplan te beginnen. De concepttekst is doorgaans aan het begin van de zomervakantie (juni) af, zodat ook de bestuursleden aan de hoofdactiviteit van de NJN, de zomerkampen, kunnen deelnemen. Helaas is de definitieve richtlijn voor het opstellen van het projectplan zowel in 1998 als in 1999 in augustus nog gewijzigd. Dit heeft ertoe geleid dat de plannen op het laatste moment nog herschreven moesten worden. Het zou daarom wenselijk zijn als de definitieve regeling in april reeds bekend is.
Ook in 2000 voorziet de NJN wat dit betreft problemen. Van de heer Van Ommering hebben wij in januari vernomen dat een eventuele wijziging in de regeling, die zou volgen na de uitgebreide evaluatie, nog tot juni op zich zal laten wachten. Inmiddels, mei 2000, is het hoofdbestuur reeds begonnen met de opzet van een nieuw projectplan.

1.2 Berichtgeving over toekenning in januari

De looptijd van de projecten die door de NJN bij LNV ingediend worden, valt samen met het financiële boekjaar, dat begint op 1 november en eindigt op 31 oktober in het jaar erop volgend. Eind december vindt de algemene ledenvergadering plaats waar de definitieve begroting voor het boekjaar wordt vastgesteld. Aangezien op dat moment nog geen zekerheid bestaat over de toekenning van subsidie door het Ministerie van LNV, worden tijdens de vergadering twee begrotingen aangenomen; een minimumbegroting en een begroting waarin de subsidie opgenomen is. Ondanks dat dit aardig wat werk en discussie met zich meebrengt, zorgt het er wel voor dat de NJN stil staat bij de gevolgen van het eventueel wegvallen van subsidie.
In 1999 liet het bericht tot toekenning van subsidie tot begin april op zich wachten. Het project waar de NJN een subsidieaanvraag voor ingediend had, was op dat moment al voor de helft uitgevoerd. Door de onzekerheid over de toekenning van subsidie was er echter met de minimumbegroting gewerkt. Toen uiteindelijk bleek dat de volledige subsidie werd toegekend, was er al behoorlijk gekort op de grote uitgaven die doorgaans aan het begin van het kalenderjaar gemaakt worden. Daardoor was het in 1999 moeilijk om het toegekende subsidiegeld in de daarvoor gestelde termijn te besteden.
Van het projectplan dat voor 2000 ingediend is, was gelukkig eind januari reeds bekend dat de volledige subsidie werd toegekend. Hierdoor kon het nieuwe hoofdbestuur direct actief aan de slag met het uitvoeren van het project.

1.3 Indienen eindafrekening project

De eindafrekening voor de projecten die in 1999 gedraaid hebben, moet voor 1 mei 2000 ingediend worden. Deze datum zal door vertraging bij de financiële afronding van het boekjaar 1999 niet gehaald worden. De eindafrekening van het project dat in 2000 loopt, moet 3 maanden na het einde van het project, dus op 1 februari 2001, ingediend zijn. Deze datum zal onmogelijk gehaald kunnen worden. Na de sluiting van het boekjaar (31 oktober 2000) wordt de gehele boekhouding ingeboekt door Natuurmonumenten, waarna de boeken door de kascommissie gecontroleerd worden. Daarna gaan de boeken naar de accountant die de NJN doorgaans geen hoge prioriteit geeft. Hierdoor neemt de definitieve afronding zo'n 5 maanden in beslag. De NJN zou gebaat zijn bij een ruimere marge voor afronding van projecten.

2. Projectmatig werken

De huidige subsidieregeling kost de NJN meer tijd en energie dan voorheen, waardoor er minder tijd besteed kan worden aan onze doelstellingen die aan de uit te voeren activiteiten ten grondslag liggen. Het is onmogelijk om het schrijven van een project uit te besteden aan een extern bureau, omdat dit de NJN met haar ingewikkelde organisatiestructuur niet kent. Bovendien kost dit veel geld, dat beter besteed kan worden aan de verschillende activiteiten.
Doordat het afgelopen jaren niet mogelijk was om subsidie voor meerdere jaren aan te vragen, werd het projectmatig werken bemoeilijkt. Bovendien was daardoor onzeker of het gestarte project in het er op volgende jaar afgerond kon worden. Door het werken met projecten met een korte looptijd (12 maanden), moet de organisatiestructuur van de NJN vaak aangepast worden aan het nieuwe project. Dit kost erg veel tijd en energie.
NJN'ers hebben veel verschillende interesses, waardoor het vrijwel onmogelijk is een project te schrijven waar iedereen mee aan de slag wil en kan. Het is moeilijk om alle leden enthousiast te krijgen voor het geschreven project en iedereen het belang van een thema in te laten zien. Afdelingen voeren liever zelf verschillende kleine projecten uit, dan één groot project. Al deze kleine projecten zijn niet per definitie op te nemen in een groot projectplan.
Door de huidige subsidieregeling wordt de NJN door LNV in een richting gestuurd waar ze niet altijd blij mee is. Er wordt van de NJN verwacht een stuk maatschappij gerichter bezig te zijn en dit is niet altijd mogelijk.
Wel wordt er door het schrijven van een projectplan binnen de NJN beter nagedacht over de activiteiten die het komend jaar plaats zullen vinden. Het schrijven van een project geeft een duidelijk raamwerk voor de uit te voeren activiteiten. Ook het doen van een evaluatie draagt bij aan het verbeteren van de activiteiten, omdat nu actief wordt nagedacht over een efficiëntere uitvoering.

3. Subsidie van LNV als belangrijke bron van financiering

Aan de ene kant is de subsidie van LNV voor de NJN een betrekkelijk zekere bron van inkomsten. Zonder LNV-subsidie zou er nauwelijks ruimte zijn om goed te kunnen draaien. Alleen de basis van de NJN is te bekostigen met eigen middelen. De overige activiteiten, zoals zomerkampen en symposia, worden gefinancierd door middel van een eigen bijdrage van de deelnemers en externe middelen. Aan deze activiteiten neemt het overgrote deel van de leden deel. Het subsidiebedrag dat de NJN hiervoor van LNV ontvangt, is niet aan te vragen bij fondsen. Wel kan de NJN bij andere fondsen geld aanvragen voor kleine, extra projecten. Hierdoor ontstaan er meer mogelijkheden om onze doelen te verwezenlijken.
Des al niettemin is de subsidie van LNV een onzekere bron van financiering. Doordat pas drie maanden na de start van het project de subsidie wordt toegekend, moet eerst gewerkt worden met een minimumbegroting. Als blijkt dat het aangevraagde project niet is goedgekeurd, is er geen mogelijkheid om opnieuw subsidie aan te vragen.

4. Uitvoering door Laser

De NJN is een vereniging met een niet-continu bestuur, ieder jaar nemen nieuwe vrijwilligers zitting in het hoofdbestuur. Hierdoor is het van belang dat er bij de subsidiegever een duidelijk aanspreekpunt is waar het hoofdbestuur terecht kan met haar vragen. Doordat er voor de NJN geen contactpersoon is bij Laser, lijkt de persoonlijke binding met LNV verloren te gaan. Het ontbreken van een contactpersoon wordt door de NJN duidelijk als een gemis ervaren.

5. Eindoordeel

De basisactiviteiten van de NJN zijn kostendekkend en te financieren met eigen middelen. Voor financiering van extra activiteiten, zoals zomerkampen en symposia die ook onder de doelstelling van de vereniging vallen, is de NJN afhankelijk van externe financiering. Voor deze externe financiering is de NJN aangewezen op LNV, daar andere fondsen nooit zoveel geld kunnen genereren.
Voor de NJN is het moeilijk om haar bezigheden te vertalen naar een project. Het belangrijkste is dat de leden enthousiast zijn voor het project. De wil om met thema's te werken is zeker aanwezig, doch is niet altijd duidelijk hoe dit tot uitvoering gebracht kan worden. De NJN is enthousiast over het werken met thema's maar zou dit liever onafhankelijk van LNV doen.
De NJN zou gebaat zijn bij een basissubsidie met daarbij de mogelijk tot het aanvragen van projectsubsidies. Hierdoor zou de NJN projectmatiger kunnen werken dan nu het geval is.

6. Samenvatting

Onderdeel regeling	Voordelen	Nadelen
Planning	• Doordat tijdens de AV nog geen zekerheid over toekenning bestaat, wordt erbij stilgestaan wat de subsidie voor de NJN betekent	• Wijzigingen regeling komen vlak voordat het project ingediend moet worden • Evt. toekenning vindt pas plaats als een deel van het project al uitgevoerd is • De marge voor het afronden van projecten is te krap
Projectmatig werken	• Projecten bevorderen het lange termijn denken • Thema's van projecten bieden een raamwerk voor activiteiten	• Het schrijven van een projectplan gaat ten koste van andere activiteiten van de NJN • Projectmatig werken is moeilijk wanneer er niet voor meerdere jaren subsidie toegekend kan worden • Het is moeilijk een geschikt project te vinden waar de hele NJN mee aan de slag wil
Subsidiebedrag	• Bij LNV is voldoende subsidie aan te vragen om de NJN optimaal te laten draaien	• Door de nieuwe toekenningsregeling is de financiering onzeker
Uitvoering door LASER		• Vast aanspreekpunt en begeleiding ontbreken

IVN VERENIGING VOOR NATUUR- EN MILIEUEDUCATIE

Plantage Middenlaan 2c, Amsterdam
Postbus 20123, 1000 HC Amsterdam
Tel. 020-6228115 · Fax 020-6266091
Internet: http://www.ivn.nl
E-mail: ivn@ivn.nl
Postbank 347147

Amsterdam, 31 mei 2000

Ministerie LNV
directie Natuurbeheer
Mevr. J. Spieksma
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Betreft: Bijdrage ten behoeve van evaluatie VMBN
Nummer: 2000/034/gj

Geachte mevrouw Spieksma,

Aansluitend aan de bijeenkomst van 16 mei 2000 stuur ik hierbij op papier nog enkele bouwstenen:

a. een samenvatting van hetgeen ik heb ingebracht tijdens de vergadering, aangevuld met enkele bouwstenen voor verbeteringen met betrekking tot technische aspecten
b. een setje van enkele belangrijke brieven (voor de volledigheid)

Tijdens de vergadering gaf Hester de Boer (NJN) mij ook nog een notitie. Deze breng ik graag eveneens onder de aandacht.

Mocht u nog vragen hebben dan hoor ik dat graag

Met vriendelijke groet,

G. J. Jutten
Directeur

Overzicht belangrijkste opmerkingen bij de regeling VMBN (16-5-00)

1. De regeling doet geen recht aan maatschappelijke organisaties als partner van de overheid. Beleidsdialoog is niet mogelijk. Inspelen op actualiteit nauwelijks. Door de tendersystematiek wordt de organisatie in de rol van aanbieder, adviseur, aannemer gedrongen, die inspeelt op de door de overheid gestelde prioriteiten. Dat is niet consistent met de op vele plaatsen aangegeven beleidslijn gericht op eigen verantwoordelijkheid van organisaties, zelfsturing, participatie bevorderen etc.

2. Doelstellingen en thema's:
   De doelstelling NME is te eenzijdig gericht op alleen 'ontwikkelen van programma's' waardoor andere vormen van NME maar ook de doorwerking en implementatie onvoldoende aan de bak komen. Over het algemeen laten de doelstellingen verder wel de nodige ruimte. Maar gebleken is dat de aansluiting met de thema's soms weer wringt. Voorbeeld: een project werd afgewezen het was wel passend binnen de doelstelling NME, maar kennis vergroten zou niet bijdragen aan het thema 'versterking EHS'.

3. Producten versus processen:
   De regeling is toegesneden op concrete producten. Aandacht voor in ons geval educatieve infrastructuur, voor procesactiviteiten (communicatie, platform, continuïteit in participatie etc.) komt niet aan de bak. Dat blijkt in het bijzonder door het feit dat in twee jaar tijd de regeling er toe heeft geleid dat de ondersteunende activiteiten voor het vrijwilligersnetwerk van het IVN niet meer worden gesubsidieerd!

4. Doorwerking en implementatie:
   Cumulatie van innovatieve projecten met onvoldoende doorwerking en verankering wordt zichtbaar.

5. In de effecten van de regeling is een inconsistentie te duiden: enerzijds wordt gesteld dat niet meer de organisaties worden gesteund, maar dat op doelen wordt gestuurd. Anderzijds wordt aangegeven dat meer organisaties nu uit de regeling kunnen putten en dat vele kleinere tevreden zijn.

6. Praktische punten:
   Termijnen, voorschotten, normkosten/gedetailleerd kruidenieren, veel te veel sores voor een potje van 6 miljoen en verspilling van energie door 36 miljoen aan plannen te laten maken en te moeten beoordelen.
   Voorts: de omschrijving van de integrale uurprijs-opbouw is niet realistisch: 'loonkosten + reis- en verblijfkosten + 15% ' is volstrekt onvoldoende: een bijdrage in huisvestingskosten dient zeker te worden toegevoegd, maar ook is 15% volstrekt onvoldoende voor de normale overhead van een projectenorganisatie.
   Tenslotte: de voorschotverstrekking kost weer extra handelingen en komt moeizaam op gang. Daardoor moeten we als organisatie de nodige bedragen zelf voorfinancieren. Dat wordt nog eens versterkt doordat de definitieve afrekening met nabetaling voor de resterende subsidie, maanden na afloop van het project plaats vindt. Al met al is de aan de VMBN gekoppelde subsidiesystematiek ongunstig voor organisaties als het IVN.

Overzicht eerdere bouwstenen (alleen 2000 en 1999):
Brief 22-3-00 aan mevrouw Faber
Brief 22-3-00 aan LASER (alleen voor deel argumentatie ten aanzien van thema's)
Verslag van dhr. Van den Biggelaar gesprek 20-7-99 met de heer De Leeuw
Brief 27-5-99 aan de heer Klaassen
Brief 1-2-99 aan mevrouw Faber (onderdeel beleidsdialoog)

IVN VERENIGING VOOR NATUUR- EN MILIEUEDUCATIE

Plantage Middenlaan 2c, Amsterdam
Postbus 20123, 1000 HC Amsterdam
Tel. 020-6228115 · Fax 020-6266091
Internet: http://www.ivn.nl
E-mail: ivn@ivn.nl
Postbank 347147

Amsterdam, 22 maart 2000

PERSOONLIJK
Aan de staatssecretaris van
Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Betreft: Regeling VMBN
Nummer: 2000/016/gj

Geachte mevrouw Faber,

Begin februari ontvingen we de formele besluiten met betrekking tot de projecten die we voor 2000 indienden in het kader van de regeling VMBN. De uitkomst van de tenderprocedure heeft onze zorgen over de effecten van de regeling vergroot. In de gezamenlijke brief van een vijftal organisaties van 8 maart jl. (Stichting Natuur en Milieu, mede namens IVN en andere organisaties) is aangedrongen op een goede en spoedige evaluatie. Ten behoeve van die evaluatie brengen wij enkele bouwstenen vanuit het IVN onder uw aandacht.

De regeling VMBN heeft in de praktijk twee belangrijke effecten:

1. **De nieuwe regeling VMBN betekent de facto een forse bezuiniging op het werk van het IVN.** Als gevolg van de opzet en de systematiek van de regeling blijkt de subsidiebijdrage van het ministerie van LNV aan het educatieve werk van het IVN voor 1999 en 2000 te zijn verlaagd. In twee jaar tijd is de jaarlijkse bijdrage van het ministerie van f. 1,8 miljoen verlaagd met een bedrag van f. 800.000! Het IVN ontvangt in 2000 uit de regeling VMBN op jaarbasis nog een bedrag van f 1,0 miljoen. Het zal duidelijk zijn dat door deze bezuiniging de continuïteit van de activiteiten van het IVN in de knel komen.
   Uit niets blijkt dat de bezuiniging te wijten is aan kritiek op de kwaliteit van het werk van het IVN: u hebt eerder uw waardering kenbaar gemaakt voor het werk van het IVN.
2. **We constateren dat via de tenderprocedure projecten die gericht zijn op basisactiviteiten (bijvoorbeeld: kadervorming van vrijwilligers, versterking van het jeugdbeleid van de vereniging, ondersteuning van het bestuurlijke werk van de vrijwilligers) financieel niet meer worden gesteund.** Werkzaamheden gericht op de versterking van het vrijwilligerswerk, de coördinatie van tal van activiteiten gericht op vergroting van het draagvlak voor natuur, bevordering van de deelname van het IVN aan beleidsdiscussies op alle niveaus, het zorgen voor een landelijk knooppunt van informatiestromen top down en bottom up, e.a. ontvangen geen bijdrage meer van LNV. Zij scoren in de op dynamiek en vernieuwing gerichte regeling VMBN blijkbaar niet hoog en vallen buiten de boot.

Nadere toelichting:

Het werk van het IVN kan onderscheiden worden in twee belangrijke segmenten.

a. De vrijwilligersactiviteiten: een landsdekkend netwerk van 16.000 vrijwilligers in 170 afdelingen, die actief zijn met betrekking tot vergroting van het draagvlak voor natuur, natuur- en landschapsbeheer, voorlichting en educatie over natuur en milieu. Dit netwerk vervult belangrijke basisfuncties en rollen: informatie- en kennisuitwisseling bottom up en top down, versterking van initiatieven door gezamenlijke regie en coördinatie, etc. Deze educatieve structuur voorziet in een belangrijke functie gericht op de continuïteit van de kwaliteit van het NME-werk.
b. De activiteiten van de beroepskrachten: eveneens een landsdekkend netwerk van provinciale consulentschappen NME en een landelijk bureau. Beroepskrachten die voor een deel van hun tijd ondersteunend zijn voor het uitvoerende werk van de vrijwilligers van het IVN. Voor het belangrijke andere deel van hun werk zijn zij gericht op de bevordering van NME samen met andere partijen (overheden, maatschappelijke organisaties, stedelijke NME-centra). Deze educatieve structuur maakt het mogelijk projecten te ontwikkelen en te implementeren, informatie en kennis uit te wisselen, kwaliteit en continuïteit te bevorderen.

In beide segmenten is sprake van een duidelijke structuur en van verschillende communicatiekanalen, van wezenlijk belang voor het (doen) realiseren van tal van educatieve projecten en activiteiten. Voor de goede orde: de uitvoeringskosten van de meeste activiteiten worden door andere overheden betaald: het ministerie van LNV wordt aangesproken op het faciliteren van de landelijke activiteiten, of anders gezegd de proceswerkzaamheden ten behoeve van deze beide educatieve structuren.
Hierin voorziet de regeling VMBN niet: deze is met name gericht op de financiering van producten en op projecten die aansluiten op de LNV-prioriteiten. De hierboven geschetste basisfuncties komen derhalve in de knel, waardoor op de langere termijn het netwerk afbrokkelt, basiskennis verloren gaat, meer ad hoc wordt gewerkt en derhalve kwaliteit verloren gaat.
Voor de landelijke basisactiviteiten is een bijdrage van LNV onontbeerlijk. Een bijdrage die, met een duidelijke toetsing op rechtmatigheid en doelmatigheid, in een meerjarig contract kan worden vastgelegd. Wij zouden het toejuichen indien voor een dergelijke programma- of contractfinanciering ruimte zou komen, naast de op dynamiek en vernieuwing gerichte VMBN-regeling voor projecten via een tenderprocedure.

De regeling VMBN is niet adequaat gebleken voor het totaal van de werkzaamheden gericht op de versterking van de maatschappelijke betekenis van de natuur. Voor vernieuwende projecten (nieuwe producten) is de regeling prima, maar voor de verschillende belangrijke basisactiviteiten en rollen gericht op het uitbouwen van een actief en deskundig netwerk van educatieve actoren (de structuur en het proces) in het geheel niet.

Wij brengen die zorg opnieuw onder uw aandacht in de hoop en verwachting dat de toegezegde evaluatie van de regeling (zie de bovenaangehaalde brief van SNM, alsmede het verslag van het algemeen overleg van 16 september 1999 in de vaste commissie LNV; 20487, nummer 18) dit voorjaar wordt uitgevoerd. Wij van onze kant willen aan die evaluatie graag bijdragen vanuit onze maatschappelijke medeverantwoordelijkheid voor de kwaliteit van natuur en landschap. Kwaliteit die sterk afhankelijk is van de kennis, betrokkenheid en participatie van mensen: mensen waar met name het IVN zich op richt en wil blijven richten.

Hoogachtend,
mede namens het bestuur van het IVN,

Drs. G. J. Jutten, directeur

VERENIGING VOOR NATUUR- EN MILIEUEDUCATIE

Plantage Middenlaan 2c, Amsterdam
Postbus 20123, 1000 HC Amsterdam
Tel. 020-6228115 · Fax 020-6266091
Internet: http://www.ivn.nl
E-mail: ivn@ivn.nl
Postbank 347147

Amsterdam, 27 mei 1999

Ministerie LNV, directie Natuurbeheer
t.a.v. de heer ir. L.P. Klaasen
Hoofd afdeling Beleidsinstrumenten
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Betreft: Subsidieregeling VMBN
Nummer: 99052/gj

Geachte heer Klaasen, beste Leo,

Met verwijzing naar het gesprek met U en met de heer Bram van de Klundert op 12 mei jl. te Den Haag over de regeling VMBN, geef ik hierna, zoals beloofd, enkele bouwstenen ter verbetering van de regeling, toegespitst op een mogelijke invulling van programmafinanciering, naast projectfinanciering.

a.
In ons gesprek kwam naar voren dat de regeling VBMN in zijn huidige vorm te eenzijdig accent legt op tijdelijke innovatieve projecten en (zoals nu in de praktijk gebleken) geen ruimte biedt voor een voorwaardenscheppend en samenhangend programma. Een benadering met alleen ruimte voor projecten middels tendering doet naar mijn mening geen recht aan de professionaliteit en effectiviteit van maatschappelijke organisaties/NGO's.

In bijlage 1 vindt u een overzicht van punten die vanuit de visie van het IVN zouden moeten worden gerekend tot 'basisactiviteiten' die kunnen worden opgenomen in een 'programma'.
Het betreft kernactiviteiten, vervat in een samenhangend programma, die voor een periode van drie tot vijf jaar worden gehonoreerd op basis van o.a. duidelijke afspraken over de evaluatie. Het is mijn optiek zeer wel mogelijk om ook de programma's te toetsen op doelmatigheid en rechtmatigheid.
Deze programmapunten vormen het fundament van de educatieve infrastructuur in Nederland en maken het mogelijk om binnen, maar juist ook buiten het IVN innovatieve projecten te genereren en niet in de laatste plaats deze ook te implementeren. Dankzij deze infrastructuur kunnen activiteiten dicht bij de mensen worden gegenereerd en geïmplementeerd.
De filosofie is dat programma (basisactiviteiten) én projecten aantoonbaar bij dragen aan draagvlak voor natuurbeleid, aan uitbreiding van kennis en inzicht over natuur en aan verbreding van zorg en verantwoordelijkheid voor de natuur. Anders gezegd: betrokkenheid bij en participatie door mensen in diverse maatschappelijke verbanden ten behoeve van natuurbeheer, natuurontwikkeling en –behoud worden gestimuleerd en gesteund. Via het programma worden projecten geïnitieerd en worden diverse op natuur gerichte processen bevorderd. Het programma legt een belangrijke basis onder de zorg van de overheid voor de natuur en in het bijzonder voor de versterking van de maatschappelijke betekenis van de natuur en daarmee voor het draagvlak voor natuur.

Een dergelijke benaderingswijze van programma én projecten is naar mijn inzicht overigens ook relevant voor delen van de NME-activiteiten van Veldwerk Nederland en voor bijvoorbeeld delen van landschapsbeheer (Landschapsbeheer Nederland) en beïnvloeding natuurbeleid (SNM).

b.
Een specifiek aandachtspunt in ons gesprek was de mogelijkheid de regeling VMBN uit te breiden met een rubriek programma's/basisactiviteiten, dan wel een nieuwe aanvullende regeling af te kondigen. Overwegingen die ik daarbij heb, heb ik in bijlage 2 op een rij gezet, bedoeld als bouwstenen voor de evaluatie van de regeling.

c.
Over de evaluatie gesproken: in het gesprek gaf u aan dat intern bij LNV overwogen wordt de termijnen te vervroegen. Ook wordt, zo meldde u, een gesprek van de DG met organisaties overwogen. Wellicht geheel ten overvloede wil ik nog eens het belang van een degelijke evaluatie op korte termijn benadrukken. Er liggen diverse punten met betrekking tot de regeling die om reflectie vragen. In dat verband wijs ik voor de volledigheid nog eens op de brief van de staatssecretaris van 4 maart 1999 (DN.1999723), waarin deze aankondigt dat LNV 'voornemens is de VMBN -kort na de besluitvorming over alle ingediende aanvragen- te evalueren'.

Met vriendelijke groet,

G. J. Jutten
Directeur

c.c. de heer drs. A.F. van de Klundert, directie Natuurbeheer LNV
hoofd afdeling Strategie en Kennis

Bijlage 1

PROGRAMMAPUNTEN / BASISACTIVITEITEN
ten behoeve van de 'natuur- en milieueducatieve infrastructuur' (IVN)

A. De facilitering van het IVN-netwerk van natuur- en milieueducatieve vrijwilligers (ca. 17.000 vrijwilligers op een kleine 200 locaties):

Dat betekent concreet:

1. Activiteiten gericht op de organisatie van het vrijwilligerswerk (support van vrijwillige werkgroepleden en bestuurders bij de organisatie van de participerende vrijwilligers, bij bestuurlijke taken en bij de interne communicatie in het netwerk)
2. Activiteiten gericht op kwaliteitsverbetering en deskundigheidsbevordering (steun door advies en beschikbaarstelling van materiaal aan vrijwillige docenten, trainers en bestuurders in het educatieve netwerk)
3. Activiteiten gericht op een goede en toegankelijke informatie en documentatie (een up to date en gekwalificeerde documentatievoorziening en helpdesk voor vrijwilligers in het natuur- en milieueducatieve werkveld).

Deze activiteiten zijn geen doel op zichzelf! Het resultaat is een georganiseerd verband van mensen die in staat en bereid zijn activiteiten te ontplooien voor de natuur dichtbij de mensen: de educatieve infrastructuur.
In trefwoorden:
Netwerkbeheer: organiseren vrijwilligers, scholing en training, informatie en documentatie.
Resultaat: een goed werkende educatieve infrastructuur van vrijwilligers -voor een relatief bescheiden bedrag- waarmee innovatieve en/of thematische projecten kunnen worden gegenereerd en ingevoerd, waarmee maatschappelijke processen kunnen worden geïnitieerd en gevoed.

B. De facilitering van een netwerk van natuur- en milieueducatieve professionals (ca 500 professionals werkzaam bij o.a. (gemeentelijke) stichtingen en diensten, bij maatschappelijke organisaties, bezoekerscentra en bij de provinciale consulentschappen NME (IVN):

Dat betekent concreet:

1. Activiteiten gericht op een efficiënte en effectieve inzet van het netwerk van IVN-consulentschappen NME op provinciaal niveau (beleidscoördinatie, afstemming en samenhang regelen top down en bottom up, maar ook horizontaal).
2. Activiteiten gericht op informatie-uitwisseling, op het in kaart hebben en het benutten van NME-expertise, op een goede en toegankelijke informatie en documentatie voor lokale, regionale, provinciale en landelijke professionals binnen én buiten de NME-sector (organisatie collegiale netwerken, vaktijdschrift NME-Podium, informatie- en documentatievoorziening (incl. Internet-website)
3. Activiteiten gericht op bemiddeling en verwijzing met het oog op afstemming vraag en aanbod (functie van 'kennismakelaar')

Ook deze activiteiten zijn geen doel op zichzelf. Het resultaat is een georganiseerd verband van NME-professionals die een belangrijke intermediaire functie vervullen in tal van maatschappelijke organisaties: een professionele educatieve infrastructuur.
In trefwoorden:
Netwerkbeheer: beleidscoördinatie consulentschappen, informatie- en expertise-uitwisseling, makelaar vraag en aanbod.
Resultaat: een goed werkende educatieve infrastructuur van professionals -voor een relatief bescheiden bedrag- waarmee innovatieve projecten kunnen worden gegenereerd en ingevoerd, waarmee maatschappelijke processen kunnen worden geïnitieerd en gevoed.

Amsterdam,
21-5-99

Bijlage 2

PROGRAMMA-SUBSIDIES
WIJZIGING VMBN OF AANVULLENDE NIEUWE REGELING?

Enkele overwegingen

A.
Een geopperde mogelijkheid in het gesprek was de mogelijkheid om de regeling VMBN zelf enigszins aan te passen. Naast de vier doelstellingen in de regeling en de mogelijkheid van doelthema's zou dan een doelstelling kunnen worden opgenomen toegespitst op basisactiviteiten ten behoeve van de drie eerstgenoemde doelstellingen (a. educatie, b. voorlichting en c. visievorming). (Doelstelling d gaat specifiek over samenwerkingsprojecten tussen organisaties).

Programma's 'basisactiviteiten' dienen te worden gericht op een adequate infrastructuur (lokaal, regionaal, provinciaal en landelijk) opdat de doelstellingen 'vergroten kennis en aandacht' beter kunnen worden gerealiseerd.

De tenderprocedure blijft in dat geval van toepassing. Dat is niet de meest voor de hand liggende oplossing: verschillende organisaties moeten weer tijd en energie steken in het opstellen van programma's, die vervolgens moeten worden beoordeeld en in rangorde gezet leidend tot toe- en afwijzing met alle sores van dien. Bovendien wordt –ondanks vervroeging van termijnen- de continuïteit van de infrastructuur steeds weer onder druk gezet. Er is een betere werkwijze denkbaar:

B.
Een tweede mogelijkheid is dat er een nieuwe aanvullende regeling wordt afgekondigd naar analogie van de VROM-regeling programmasubsidies milieuorganisaties. In dialoog met de subsidiegever worden de hoofdlijnen van het programma bepaald en worden vooraf duidelijk evalueerbare doelen vastgesteld, inclusief de evaluatieprocedures. Door de koppeling aan een termijn van drie of vijf jaar wordt een periodieke heroverweging van beide partijen ingebakken, inclusief de mogelijkheid tot beëindiging van de relatie.

Deze aanpak biedt meer perspectief. Er wordt uitgegaan van de huidige natuurnetwerk-organisaties (opgebouwd kapitaal), zonder dat dat voor de eeuwigheid is dichtgetimmerd. Er is immers dialoog en overeenstemming nodig over de prioritaire programmadoelen van de organisatie en periodiek (3-5 jaar) wordt in elk geval geëvalueerd. Dat kan leiden –bij bijvoorbeeld gebrek aan overeenstemming of bij kwaliteitskritiek- tot beëindiging van de subsidie.

Binnen LNV is er ook een geheel andere systematiek dan de VMBN-regeling in gebruik t.w. de regeling Versterking Recreatie. Ik ken deze niet in detail, maar weet wel dat o.a. concreet organisaties (o.a. Stichting Recreatie) worden genoemd waar inzet op bepaalde thema's van wordt verwacht en via overleg en plannen wordt bepaald zonder tendering.

Amsterdam,
21-5-99

IVN VERENIGING VOOR NATUUR- EN MILIEUEDUCATIE

Amsterdam, 1 februari 1999

De staatssecretaris voor Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
mevr. G. Faber
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Plantage Middenlaan 2c, Amsterdam
Postbus 20123, 1000 HC Amsterdam
Tel. 020-6228115 - Fax 020-6266091
Internet: http://www.ivn.nl
e-mail: ivn@ivn.nl
Postbank 347147

Betreft: subsidieregeling versterking maatschappelijke betekenis natuur

Geachte mevrouw Faber,

Op vrijdag 29 januari jl. ontving het IVN een brief van uw ministerie met de mededeling dat de beslistermijn van de subsidieregeling met zes weken is verlengd.

Voor het IVN heeft dit uitstel uiterst vervelende consequenties, nog afgezien van het feit dat ik het zeer betreur dat de uitvoering van de nieuwe regeling zo tijdrovend blijkt. We worden hierdoor opnieuw bevestigd in onze - samen met andere organisaties- eerder geuite kritiek op diverse aspecten van de regeling. Ik verwijs u naar onze brieven van 19 januari 1998, van 16 juni 1998 en van 1 december 1998, alsmede naar het gesprek met U op 4 december 1998.

Effecten van het uitstel op het NME-werk:
In het NME-werk op landelijk niveau zijn bepaalde werkzaamheden te kenschetsen als algemene of basisactiviteiten. Het gaat dan om de facilitering en ondersteuning van de elementaire educatieve en communicatieve activiteiten van de netwerken van IVN- en andere vrijwilligers en van diverse NME-voorzieningen.
In concreto: beschikbaar stellen van materiaal en ervaringen uit ontwikkelingsprojecten, coördinatie van netwerken, de kadervorming, training en scholing van NME-ers, uitgave van enkele tijdschriften, het anticiperen op nieuwe ontwikkelingen in het natuur- en milieu(educatieve) beleid, verstrekking van up to date-informatie, beheer databestanden en bibliotheek en meer in algemene zin: het kennismanagement inzake NME.
Het zijn juist deze activiteiten waarvan het uitstel van beslissing vervelende consequenties heeft. Immers, deze basisactiviteiten kunnen niet gedurende enkele maanden worden stilgelegd.

Het ontbreken van duidelijkheid over de rijksbijdrage voor de door het IVN uit te voeren taken dreigt te leiden tot discontinuïteit in deze basisactiviteiten. Veel van wat werd en wordt opgebouwd, onder andere met steun uit de Extra Impuls NME, komt nu ernstig onder druk te staan.

Effecten van het uitstel op de IVN-organisatie
Het IVN heeft kerntaken en prioriteiten geformuleerd die nauw blijken aan te sluiten bij de prioriteiten in het NME-beleid van de rijksoverheid en bij enkele van de doelthema's in het natuurbeleid. Het IVN richt zich op zowel de natuur in de ecologische hoofdstructuur als op de 'haarvatennatuur'. Aandacht voor de maatschappelijke betekenis van natuur en voor de vergroting van de betrokkenheid, kennis en participatie van mensen bij die natuur vormen onze 'core-business'. Landelijke ondersteuning van en kennismanagement met betrekking tot de educatieve en communicatieve activiteiten van de verschillende NME-netwerken is daarbij een belangrijk middel. In onder anderen het programma Professionalisering (Extra Impuls NME) wordt het IVN aangesproken op die basisactiviteiten. Ik verwijs ook naar uw toespraak op de NME-conferentie van 19

november 1998, waarin u het belang aangaf van 'doorwerking' van kennis en onder anderen de doelstelling noemde van 'versterking van de rol van particuliere organisaties in de NME'.
Het IVN –als landelijke organisatie een belangrijke uitvoerder van deze basisactiviteiten- kiest voor kwaliteit en voor behoud van dit relevante werk in deze periode. Maar door de vertraging in de subsidieverlening wordt door de overheid wel een zware wissel getrokken op de maatschappelijke organisatie IVN. Naar onze mening is sprake van onvoldoende zorgvuldig bestuur van het rijk in deze.

Op 24 maart 1998 heeft een gesprek plaats gevonden van de directeur Natuurbeheer LNV en enkele natuur- en milieuorganisaties. In dat gesprek is vastgesteld (zie gespreks-verslag LNV) dat de regeling VBMN ook ruimte biedt voor algemene / basisactiviteiten van de organisaties. Onzerzijds zijn daartoe enkele projecten ingediend conform de systematiek van de VBMN-regeling.
Door het ontbreken van een tijdig subsidiebesluit komt het IVN in een bijzonder lastige situatie: de klanten (NME-vrijwilligers en –beroepskrachten en NME-organisaties) rekenen op ons. Die dreigen we nu in de steek te moeten laten.

Niet in de laatste plaats heeft het uitstel vervelende consequenties voor de liquiditeitspositie van het IVN. Door het uitstel van de beslissing dreigt het eerste voorschot op zijn vroegst in april te kunnen worden uitbetaald. Het IVN zal in de eerste vier maanden van 1999 minimaal fl. 0,6 miljoen zelf moeten voorfinancieren! Omdat het IVN tot voor twee jaar geen enkel eigen vermogen mocht opbouwen op basis van de toen geldende subsidieregeling, wordt de organisatie nu ernstig belemmerd in zijn functioneren. Om maar niet te spreken van de vervelende situatie indien begin maart blijkt dat LNV bepaalde projecten die algemene / basisactiviteiten betreffen, niet zou honoreren: het IVN zal dan deze activiteiten van algemeen belang waarvoor we nu de continuïteit borgen, alsnog moeten afstoten. Voor de financiële schade daarvan stellen we u verantwoordelijk.
Het IVN doet een dringend beroep op u om in elk geval op korte termijn tot bevoorschotting voor 1999 over te gaan.

<u>Ontbreken beleidsdialoog:</u>
Overigens wordt nog eens pijnlijk duidelijk dat de regeling VBMN niet de ruimte biedt voor een goede beleidsdialoog tussen overheid en maatschappelijke organisaties. Het LNV-beleid inzake 'partners in natuurbeheer' krijgt zo een vreemde uitwerking: over de door ons voor 1 oktober 1998 ingediende projecten is geen dialoog mogelijk gebleken. De tender-procedure laat inhoudelijk overleg en afstemming niet toe, sterker nog, na vier maanden ontvangen we pas bericht dat er mogelijk nog vragen zijn en dat duidelijkheid over de projecten nog zes weken kan gaan duren. Intussen is de afgelopen periode niet gebruikt door LNV voor een eventuele verfijning of nuancering van de projecten of een fine-tuning tussen rijk en maatschappelijke organisatie. Alle reden om de regeling VBMN zo spoedig mogelijk te herzien.

Ik hoop dat mijn zorgen voldoende duidelijk heb aangegeven. Graag ben ik bereid bovenstaande nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

drs. G.J. Jutten,
directeur.

DE VLINDERSTICHTING

Mennonietenweg 10, Postbus 506, 6700 AM Wageningen, tel. 0317 - 46 73 46, fax 0317 - 42 02 96

Ministerie van LNV
Directie Natuurbeheer
t.a.v. mevr. J.I.G. Spieksma
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

6 juni 2000 | Kenmerk: JM/lva/00140 | Betreft: Regeling Versterking Maatschappelijke Betekenis Natuur

Geachte mevrouw Spieksma, beste Janine,

Naar aanleiding van de bijeenkomst op 16 mei jl. heb ik behoefte onze bevindingen ten aanzien van genoemde regeling op schrift te stellen.

- De Vlinderstichting is bijzonder blij met de huidige regeling 'Versterking Maatschappelijke Betekenis Natuur'. In het verleden hebben wij door onze jeugdige leeftijd geen gebruik kunnen maken van de oude regeling. In de afgelopen twee jaar is een aantal aanvragen van De Vlinderstichting voor projectfinanciering gehonoreerd. De doelstellingen van de regeling zijn ruim geformuleerd, zodat de meeste van onze projecten hieronder vallen. In de bijeenkomst heb ik aangegeven dat een duidelijke programmering van de thema's gewenst is in verband met de continuïteit van personeelsaanstellingen en de gewenste langere periode voor het opstellen van de subsidieaanvragen. Dit kan parallel lopen met de uitvoering van NBL21.
- Een groot aantal projecten die in de afgelopen twee jaar vanuit de regeling zijn gesubsidieerd, beoogt innovatief te zijn. De Vlinderstichting vindt dit uitgangspunt belangrijk, echter op welke wijze vervolgens bij succesvolle initiatieven de implementatie, de verankering en de uitvoering moeten worden gefinancierd is onduidelijk. Hierdoor bestaat er een grote kans dat het rendement van de regeling op termijn te laag zal zijn.
- Verder zijn wij benieuwd naar de wijze waarop LNV de eindproducten van de projecten gaat beoordelen. Tot onze spijt hebben wij niet de ervaring met LNV dat een kritische evaluatie gevolgd door een terugkoppeling met de organisaties plaatsvindt. Regelmatig moeten wij helaas tot de conclusie komen dat met de aanbevelingen en conclusies in de rapportage niets of onvoldoende gebeurt.
- Voor wat betreft de technische aspecten van de regeling willen wij opmerken dat de wijze van opstelling van begroting afwijkend is van andere regelingen. Hierdoor kost dit de organisatie buitensporig veel tijd.

Veel succes met de lastige evaluatietaak. Met vriendelijke groeten,
DE VLINDERSTICHTING

J.G. van der Made
Directeur

e-mail: vlinders@bos.nl, homepage: www.bos.nl/vlinderstichting

Postbank 513.44.25. Rabobank 39.70.44.089. Triodosbank 21.24.88.074. KvK 41048624. OB-nr. 91.93.431.B.01

STICHTING NATUUR EN MILIEU

Donkerstraat 17
3511 KB UTRECHT
Telefoon: 030-234.82.15 / Fax: 030-233.13.11 / e-mail: j.dirx@snm.nl

FAXBERICHT

Aantal pagina's	:	**inclusief deze pagina.**
Aan	:	Janine Spieksma
Organisatie	:	LNV/N
Faxnummer	:	070-3786144
Van	:	Jan Dirx
Datum	:	23 mei 2000

Geachte mevrouw Spieksma,

Bij dezen nog een aanvullende bijdrage van SNM aan de evaluatie regeling VMBN. Op de eerste plaats nogmaals kort onze antwoorden zoals deze ook op de bijeenkomst van 16 mei naar voren zijn gebracht.

- Met betrekking tot doelstelling 3 van de regeling. Onder deze doelstelling valt een deel van het beleidsmatige werk van SNM. Dat soort activiteiten is heel moeilijk gestructureerd in - in de tijd afgebakende - projecten te gieten. Daarvoor dienen ruimere kaders te gelden. Onze ervaring is dat juist voor deze doelstelling veel ad hoc-activiteiten worden gevraagd van SNM (o.a. door LNV). Die activiteiten zijn per definitie niet onder te brengen in projecten. Daarvoor is een eigen budget wenselijk (vrije ruimte voor beleidsparticipatie).
- Voor doelstelling 4 geldt grosso modo hetzelfde als wat hierboven staat voor doelstelling 3. SNM is de coördinerende organisatie binnen de brede natuur- en milieubeweging. Een gegeven waar ook overheden, zoals LNV, vaak dankbaar gebruik van maken.
- Een belangrijke voorwaarde voor ons werk is dat continuïteit een noodzakelijke voorwaarde is voor kwaliteit. De subsidieregeling dient daarmee rekening te houden.

Met betrekking tot de meer technische kanten van de evaluatie een paar opmerkingen.

- Wij pleiten ervoor een eenmaal onderbouwd uurtarief te mogen hanteren bij de aanvragen.
- Een vervroeging van de aanvraagdatum naar bijvoorbeeld 1 september, met gelijke vervroeging van de toezeggingen/afwijzingen

naar december is wenselijk. Momenteel hoor je pas in februari, dus al ver in het lopende projectjaar, of aanvragen worden gehonoreerd.
- Om de bevoorschotting te versnellen kan op het aanvraagformulier een vraag naar de liquiditeitsbehoefte worden opgenomen.
- Het is wenselijk door te praten over de plafonds voor de verschillende doelstellingen. Werken die wel in absolute en relatieve zin.
- De mogelijkheid van financiering van meerjarige projecten, met toekenningen uit de budgetten voor de verschillende jaren en niet alles uit het budget voor het eerste jaar is wenselijk.

Het tendersysteem.
- Een tendersysteem werkt goed als het gaat om het bevorderen van creativiteit en innovatieve activiteiten. Zo'n systeem werkt niet als het gaat om het honoreren van bepaalde aan organisaties geboden specifieke activiteiten (zoals coördinatierol SNM). Ook werkt zo'n systeem contra-productief op de continuïteit en daarmee op de kwaliteit van de organisaties. Een tendersysteem dient te worden gecombineerd met vormen van meerjarige programmafinanciering.

Tot zover de enquête. We praten er over door op 15 juni.
Verder herinner ik u aan de toezegging een totaal-overzicht 2000 van aanvragen, toezeggingen en afwijzingen te leveren. Mag ik daarbij specifiek vragen naar de positie van de Stichting Bos en Hout, die ook aanwezig was op 16 mei. Ik kende deze organisatie niet. Navraag leverde op dat deze organisatie gezien moet worden als een belangenbehartiger van de houtproducenten en zeker niet als een maatschappelijke organisatie die opkomt voor de belangen van de natuur en het milieu. Kan een dergelijke organisatie dan toch een bijdrage uit de regeling VMBN krijgen?

Bij voorbaat dank voor uw medewerking.
Met vriendelijke groet,
Stichting Natuur en Milieu

Jan Dirx
teammanager Strategie en Coördinatie

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	VMBN2000TOTrangschikking									
2								eventueel te verlenen subsidie		
3	projectnummer	naam aanvrager	projectnaam	doelst. nr.	thema nr.	subsidie volgens aanvrager	subs. % aanvr.	maximale subsidie	aantal jaren (1)	maximale subsidie in 2000 (2)
4	128	Stichting Natuur en Milieu	Veldsymposium "tussen paardebloem en orchidee"	2	b	26.400	60	26.400	1	26.400
5	102	Centrum voor Landbouw en Milie	Gebiedsgericht samenwerken aan boerennatuur	2	b	175.099	70	175.099	2	87.550
6	111	Bomenstichting	Bomenschouw en -fonds	2	b	268.200	77	268.200	1	268.200
7	8	Werkgroep Roofvogels Nederlan	Roofvogelbescherming en educatie	2	b	75.000	39	75.000	1	75.000
8	27	Stichting Landschapsbeheer Ned	Update Handboek Agrarisch Natuurbeheer 2001	2	b	109.772	100	109.772	1	109.772
9	29	Stichting Landschapsbeheer Ned	Brochure Agrarisch Natuurbeheer	2	b	136.095	100	136.095	1	136.095
10	108	Bomenstichting	Ruimte voor bomen	2	b	38.500	100	38.500	1	38.500
11	109	Bomenstichting	Juridisch onderzoek ten behoeve van bomen (en rech	2	b	37.400	100	37.400	1	37.400
12	114	Bomenstichting	Gemeentelijk boombeleid	2	b	79.900	100	79.900	2	39.950
13	134	De Vlinderstichting	Geen vlinder minder	2	b	390.328	100	390.328	3	130.109
14	37	Stichting Duinbehoud	Voorlichting in de kustzone	2	a	126.600	42	126.600	3	42.200
15	89	EUCC	Impuls Green Islands Nederland 2000-2001	2	a	117.279	85	117.279	2	58.640
16	1	Vereniging Das & Boom	Van leefgebied naar beleid 2000-2002	2	b	285.000	46	285.000	3	95.000
17	30	Stichting Landschapsbeheer Ned	Natuur op de rand van stad en platteland; fase 2: broc	2	b	91.783	46	91.783	1	91.783
18	17	SBNL	"CAMPAGNE GROENE ADERS"	2	b	1.933.475	47	163.074	1	163.074
19	18	SBNL	"De Akkerkrant"	2	b	108.335	50	108.335	3	36.112
20	56	IVN Vereniging voor natuur- en m	Verbreding aandacht inzet vrijwilligers en zelfsturing	2	d	58.503	59	58.503	1	58.503
21	141	Stichting Natuur en Milieu	Veldsymposium "water op de grens"	2	d	26.400	60	26.400	1	26.400
22	16	SBNL	Kansen voor natuur op teeltvrije zones	2	b	149.288	61	149.288	3	49.763
23	133	Stichting Natuur en Milieu	2 straatsymposia "van geveltuin tot groenstructuur"	2	b	61.800	64	61.800	1	61.800
24	11	SOVON	Vrijwillig, maar niet vrijblijvend (Fase II) jaar 2000	2	-	149.222	73	149.222	2	74.611
25	2	Stichting wAarde	Nationaal Stimul.proj. Gevlochten Heggen, Hagen en	2	b	154.800	75	154.800	3	51.600
26	99	Jeugdbond voor Natuur- en Milie	Natuur in de maak	2	-	138.075	77	138.075	2	69.038
27	127	Stichting de Noordzee	Samenwerken voor de promotie van de zee	2	a	211.000	59	90.000	1	90.000
28	28	Stichting Landschapsbeheer Ned	Diaserie Agrarisch Natuurbeheer	2	b	46.902	100	46.902	1	46.902
29	153	Stichting Bos en Hout	Bos en Hout Berichten	2	-	39.625	50	39.625	1	39.625
30	98	Jeugdbond voor Natuur- en Milie	Nederland is diverser dan je denkt	2	-	109.825	100	109.825	3	36.608
31	140	Stichting Natuur en Milieu	Veldsymposium "ruimtelijke ordening met natuur voor	2	-	26.400	60	26.400	1	26.400
32	163	Stichting Landschapsbeheer Ned	Modulair scholingstraject	2	-	115.008	100	115.008	3	38.336
33								3.394.613		2.105.370
34	3	Stichting Nederlands Comité voor	Symposium Natuurbescherming/Dierenbescherming	4	-	65.980	33	65.980	1	65.980
35	117	Waddenvereniging	Netwerk Landschap en Cultuurhistorie Waddengebied	4	b	115.000	54	115.000	1	115.000
36	154	Stichting Groenraad	Voorzitterschap en secretariaat sectorgroep openbaar	4	d	28.280	100	28.280	1	28.280
37	136	De Vlinderstichting	Naar een integrale soortenbescherming	4	b	271.981	100	84.200	1	84.200
38	149	Stichting Bos en Hout	Visievorming en kennisontwikkeling Ned. Bos- en Hou	4	e	43.000	40	43.000	1	43.000
39	35	In Natura	Verkenningstocht Waterschappen	4	b	59.250	75	59.250	1	59.250
40	101	Vereniging Onderzoek Flora en F	De PGO's in beeld	4	-	270.227	100	90.000	1	90.000
41								485.710		485.710
42	144	Stichting Natuur en Milieu	Milieu en economie	3	c	154.913	33	154.913	1	154.913
43	121	Stichting de Noordzee	Duurzame visserij	3	a	150.500	99	150.500	3	50.167
44	38	Stichting Duinbehoud	Beleidsbeinvloeding in de kustzone	3	a	416.460	82	416.460	3	138.820
45	122	Stichting de Noordzee	Waardering voor de Noordzee	3	a	44.250	88	44.250	1	44.250
46	123	Stichting de Noordzee	Marien Forum Ballastwater	3	d	26.500	51	26.500	1	26.500
47	124	Stichting de Noordzee	EEZ als beschermheer	3	a	55.500	98	55.500	2	27.750
48	131	Stichting Natuur en Milieu	Natuur	3	a	266.488	79	266.488	1	266.488
49	142	Stichting Natuur en Milieu	De ruimtelijk inrichting van Nederland (DRIN)	3	-	104.600	30	104.600	1	104.600
50	20	Stichting Landschapsbeheer Ned	Publieksmanifestaties landschapsbeheer	3	b	377.221	62	377.221	2	188.611
51	53	IVN Vereniging voor natuur- en m	WWW toekomst nl	3	b	300.112	85	162.067	1	162.067
52	143	Stichting Natuur en Milieu	Actualiteit	3	-	215.375	45	215.375	1	215.375
53	46	IVN Vereniging voor natuur- en m	IVN-ers zorgen voor meer natuur, voorbeelden van ze	3	b	1.253.137	72	750.000	3	250.000
54	52	IVN Vereniging voor natuur- en m	Mensen in beeld voor duurzame natuur	3	b	245.918	84	245.918	1	245.918
55								2.969.792		1.875.458
56	10	Nederlandse Jeugdbond voor Nat	Op weg naar kwaliteit - jongeren actief de natuur in	1	d	102.000	56	102.000	1	102.000
57	157	Stichting voor Fenomenologische	FENME-Project	1	-	35.000	39	35.000	1	35.000
58	70	Stichting Veldwerk Nederland	Evaluatie en verbetering van programma's SVN 00/46	1	-	106.440	69	106.440	1	106.440
59	49	IVN Vereniging voor natuur- en m	Kennismanagement voor professionele NME	1	-	1.252.179	71	750.000	3	250.000
60	116	Waddenvereniging	Ondersteuning intermediairs	1	-	110.000	42	110.000	2	55.000
61	54	IVN Vereniging voor natuur- en m	Project Irilie jaar 2419	1	d	81.094	84	81.094	1	81.094
62	62	Stichting Veldwerk Nederland	Veldwerk op het web SVN 00/54	1	-	272.932	92	272.932	2	136.466
63	82	Stichting Veldwerk Nederland	Natuurbesef bij Pabo-studenten SVN 00/04	1	b	163.316	77	163.316	1	163.316
64	-	Stichting Veldwerk Nederland	voorstudies projecten 72.74 75.78	1	-		100	100.000	1	100.000
65	76	Stichting Veldwerk Nederland	Doelgericht rondleiden SVN 00/11	1	-	207.236	100	207.236	2	103.618
66	66	Stichting Veldwerk Nederland	Ecologische Hoofdstructuur in je achtertuin SVN 00/5	1	a	331.012	90	331.012	2	165.506
67	71	Stichting Veldwerk Nederland	NME in het IVBO en VBO SVN 00/45	1	-	441.980	91	441.980	2	220.990
68	138	De Vlinderstichting	Nationale Kinder - Vlinderkijkactie	1	b	297.100	30	297.100	2	148.550
69								2.998.110		1.667.980
70										
71			totaal 'boven de streep'			13.150.995		9.848.225		6.134.518
72										
73	120	Vogelbescherming Nederland	Thema Vogelnieuws	-	2	99.947	90	99.947	1	99.947
74	137	De Vlinderstichting	Libellen onder de aandacht herstelplan, voorl mat	-	2	337.900	93	337.900	3	112.633
75	129	Stichting Natuur en Milieu	Duurzame landbouw	-	3	143.988	48	143.988	1	143.988
76	130	Stichting Natuur en Milieu	Kwaliteit en inrichting Groene Ruimte	-	3	72.988	49	72.988	1	72.988
77	22	Stichting Landschapsbeheer Ned	Campagne Geschiedenis in het landschap (vervolga	-	2	87.500	50	87.500	1	87.500
78	155	Waddenvereniging	Recht op eigen wildernis	-	2	300.000	32	300.000	2	150.000
79	39	Stichting Duinbehoud	Signalering en erkenning milieuproblemen kustzone	-	3	159.420	73	159.420	3	53.140
80	36	In Natura	Voorlichtingsmateriaal	-	1	421.875	75	421.875	1	421.875
81	115	Waddenvereniging	Waddenboek	-	2	75.000	10	75.000	1	75.000
82	107	Stichting 'Het nieuwe Landgoed'	Voorlichtingstraject functieverandering	-	2	447.863	97	127.370	2	63.685

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
3	projectnummer	naam aanvrager	projectnaam	doelst. nr.	thema nr.	subsidie volgens aanvrager	subs. % aanvr.	maximale subsidie	aantal jaren (1)	maximale subsidie in 2000 (2)
83	47	IVN Vereniging voor natuur- en m	Vrijwilligers; brug tussen mensen wensen en natuur	-	1	615.997	79	615.997	1	615.997
84	95	Stichting Otterstation Nederland	Boek: De Otter en Europa	-	2	95.000	80	95.000	2	47.500
85	25	Stichting Landschapsbeheer Ned	Test standaard bedrijfsnatuurplan	-	2	230.443	61	230.443	1	230.443
86	103	Natuur en Milieu Overijssel	Veldwerkbus Oost-Nederland	-	1	155.000	22	155.000	3	51.667
87	45	Stichting Ecologisch Advies	Dagvlinders in de stad	-	2	59.520	64	59.520	2	29.760
88	48	IVN Vereniging voor natuur- en m	Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst	-	1	136.067	87	136.067	1	136.067
89	132	Stichting Natuur en Milieu	Groene Ruimte Algemeen	-	3	187.113	87	187.113	1	187.113
90	57	IVN Vereniging voor natuur- en m	Water, natuur en mensen in het landelijk gebied	-	2	78.182	89	78.182	1	78.182
91	86	Stichting Nederlands Comité voor	Beleid en beheer NC-IUCN	-	2	27.735	50	27.735	1	27.735
92	88	EUCC	Groene en blauwe schakels verbonden	-	2	523.000	90	523.000	3	174.333
93	94	Stichting PAN Parks	Natuur en duurzaam toerisme: een natuurlijke winst	-	2	538.850	30	158.080	3	52.693
94	72	Stichting Veldwerk Nederland	Aan de basis van je beroep SVN 00/44	-	1	441.980	91	441.980	2	220.990
95	33	In Natura	Rood en Groen	-	4	290.250	75	290.250	2	145.125
96	12	SOVON	Onderhouden en aanvullen Sovon-Homepage	-	2	26.589	98	26.589	1	26.589
97	44	Stichting Ecologisch Advies	Ecologische waarderingsmethode stedelijk groen	-	2	57.250	58	57.250	3	19.083
98	31	Stichting Landschapsbeheer Ned	Bevordering samenwerking met water- en recr.-schap	-	4	68.261	100	68.261	1	68.261
99	135	De Vlinderstichting	Tuinieren met planten en dieren - Overlegplatform	-	4	99.240	100	99.240	3	33.080
100	7	Stichting Nederlands Comité voor	Deelname Second World Conservation Congress	-	4	41.693	100	41.693	1	41.693
101	23	Stichting Landschapsbeheer Ned	Handboek cultuurhistorisch landschapsbeheer	-	2	330.539	100	330.539	2	165.270
102	24	Stichting Landschapsbeheer Ned	Aardkundige beheersmodellen	-	2	53.306	100	53.306	1	53.306
103	50	IVN Vereniging voor natuur- en m	Ruggengraat voor natuureducatie	-	4	802.769	100	270.135	1	270.135
104	55	IVN Vereniging voor natuur- en m	NME in bedrijf	-	2	39.312	80	39.312	1	39.312
105	112	Bomenstichting	Bomen zijn natuur	-	2	220.200	100	220.200	1	220.200
106	34	In Natura	Samenwerking NM - WLTO/IN	-	4	131.564	62	131.564	1	131.564
107	40	IVN Consulentschap NME Friesla	Steunpunt Waddencommunicatie	-	4	290.000	64	290.000	3	96.667
108	60	Stichting Veldwerk Nederland	Training in theorie en praktijk SVN 00/56	-	1	58.578	67	58.578	1	58.578
109	4	Stichting wAarde	Pilot-project Natuur- en landschapskunst voor jong en	-	3	150.350	68	150.350	1	150.350
110	93	Stichting Natuurschool	Stichting Natuurschool	-	1	544.768	69	544.768	3	181.589
111	125	Stichting de Noordzee	Vogels aan de rand van de zee	-	4	77.350	89	77.350	2	38.675
112	100	Vereniging Natuurmonumenten	De Groene Magie	-	1	702.500	70	702.500	3	234.167
113	106	Natuur en Milieu Overijssel	Natuur in de stad (Groen doen: uitdaging voor stadsn	-	2	40.000	50	40.000	1	40.000
114	126	Stichting de Noordzee	Coastwatch door heel Nederland	-	1	70.000	72	70.000	2	35.000
115	105	Kon. Nederlandse Heidemaatsch	Je omgeving in beweging	-	1	67.500	73	67.500	1	67.500
116	42	Stichting Museum voor Natuur- e	Kennis- en Info-centrum voor Natuur- en Faunabehee	-	2	218.100	75	218.100	1	218.100
117	32	Stichting Landschapsbeheer Ned	Natuur en landsch. op/rond recr.bedr. (voorb. en fase	-	2	469.522	97	469.522	1	469.522
118	41	Stichting voor Duurzame Ontw.	Ontwikkeling van een handboek voor natuurwaarderin	-	3	289.592	98	289.592	2	144.796
119	61	Stichting Veldwerk Nederland	Ervarend leren op de Pabo SVN 00/55	-	1	402.346	78	402.346	2	201.173
120	81	Stichting Veldwerk Nederland	Natuur naast de deur SVN 00/05	-	4	825.000	59	825.000	2	412.500
121	92	Stichting Zeehondencrèche Piete	Verbreding voorlichtingsrol Zeehondencreche	-	2	352.400	99	352.400	1	352.400
122	26	Stichting Landschapsbeheer Ned	Werkbladen Agrarisch Natuurbeheer	-	2	233.563	100	233.563	2	116.782
123	96	Stichting Waterpakt	Natte natuurontwikkeling - voor het goede doel	-	3	195.867	100	195.867	2	97.934
124	110	Bomenstichting	Verbetering educatie op bomengebied	-	4	27.600	100	27.600	1	27.600
125	113	Bomenstichting	Workshops gemeentelijk boombeleid	-	2	47.700	100	47.700	2	23.850
126	139	De Vlinderstichting	Evaluatie gemeentelijke natuurprijs	-	3	247.338	100	247.338	2	123.669
127	148	Stichting Bos en Hout	Handboek "Terugvorming en beheer hakhout"	-	2	53.400	80	53.400	1	53.400
128	73	Stichting Veldwerk Nederland	Basis-ecologische begripsvorming SVN 00/43	-	1	249.092	82	249.092	2	124.546
129	78	Stichting Veldwerk Nederland	Natuurbesef bij studenten	-	1	142.616	82	142.616	1	142.616
130	15	Zeeuws Biologisch Museum	De Delta-boeken in de Vleet	-	2	227.000	88	227.000	3	75.667
131	74	Stichting Veldwerk Nederland	Earth Education voor de Basisvorming SVN 00/42	-	1	457.888	89	457.888	2	228.944
132	64	Stichting Veldwerk Nederland	ICT in 't veld 00/52	-	1	432.176	91	432.176	2	216.088
133	69	Stichting Veldwerk Nederland	Snippers in beleid en beleving SVN 00/47	-	1	219.172	91	219.172	2	109.586
134	65	Stichting Veldwerk Nederland	Op pad met de natuurmeetlat SVN 00/51	-	1	294.948	92	294.948	2	147.474
135	68	Stichting Veldwerk Nederland	Implementatie en didactiek van veldwerk SVN 00/48	-	1	420.216	93	420.216	2	210.108
136	77	Stichting Veldwerk Nederland	Veldnet SVN 00/10	-	1	554.080	93	554.080	2	277.040
137	67	Stichting Veldwerk Nederland	NME in profiel SVN 00/49	-	1	328.400	96	328.400	2	164.200
138	13	SOVON	Ontsluiting en verbetering Sovon dia-archief	-	2	54.840	99	54.840	1	54.840
139	14	SOVON	Verbetering regionale stim /coord . delen a.b.c	-	2	135.242	99	135.242	1	135.242
140	51	IVN Vereniging,voor natuur- en m	Interprovinciaal NME-netwerk 2000	-	4	255.576	100	255.576	1	255.576
141	63	Stichting Veldwerk Nederland	Verhalend ontwerpen en NME SVN 00/53	-	1	220.606	100	220.606	2	110.303
142	75	Stichting Veldwerk Nederland	NME op vakantie SVN 00/41	-	1	619.432	100	619.432	3	206.477
143	79	Stichting Veldwerk Nederland	Grootouders en kleinkinderen SVN 00/07	-	1	259.216	100	259.216	1	259.216
144	80	Stichting Veldwerk Nederland	Onbegrensde mogelijkheden SVN 00/06	-	4	100.136	100	100.136	1	100.136
145	83	Stichting Veldwerk Nederland	Natuurzorg SVN 00/03	-	1	153.456	100	153.456	1	153.456
146	104	Natuur en Milieu Overijssel	Van Natuur doordrongen	-	1	164.850	100	164.850	1	164.850
147	146	Stichting Bos en Hout	Registratie klein particulier bosbezit	-	4	66.300	100	66.300	1	66.300
148	156	NIVON	Natuur aan je voeten	-	2	400.000	80	400.000	3	133.333
149	159	Stichting Landschapsbeheer Ned	Technische Projectenintegratie	-	4	60.227	100	60.227	1	60.227
150	160	Stichting Landschapsbeheer Ned	Competentiebank	-	4	25.618	100	25.618	1	25.618
151	21	Stichting Landschapsbeheer Ned	Fondsenwerving	-	2	83.666	81	83.666	1	83.666
152	59	Stichting Groenraad	Opstellen visies groen in en om de stad 2000-2002	-	3	74.620	82	74.620	1	74.620
153	58	IVN Vereniging voor natuur- en m	Leren voor duurzaamheid, de economische aspecten	-	1	71.319	83	71.319	1	71.319
154	90	Stichting Mens en Natuur	Jeugdmilieu-werk op Kinderboerderijen	-	2	70.332	85	70.332	3	23.444
155	145	Stichting Bos en Hout	Prijsvraag "Inpassing van geïntegreerde bossen in he	-	3	119.700	90	119.700	1	119.700
156	19	Stichting Landschapsbeheer Ned	Internationale samenwerking	-	4	25.913	100	25.913	1	25.913
157	85	Stichting Nederlands Comité voor	Instandhouding Ecologische Hoofdstructuur Wereld	-	3	1.564.315	100	1.564.315	3	521.438
158	91	Stichting Mens en Natuur	Sustainable Domestic Greenery	-	2	270.550	100	270.550	3	90.183
159	151	Stichting Bos en Hout	Gevolgen veranderende samenstelling van ons bos	-	3	99.600	100	99.600	1	99.600
160			totaal 'onder de streep'			20.980.917		19.747.020		12.022.832
161			totaal goedgekeurd			20.980.917		19.747.020		12.022.832
162	5	Stichting Nederlands Comité voor	Training project management en Word	gd	-	38.368	94	38.368	1	38.368
163	6	Stichting Nederlands Comité voor	Lidmaatschap CITES-Commissie	gd	-	95.670	100	95.670	3	31.890

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
3	projectnummer	naam aanvrager	projectnaam	doelst. nr.	thema nr.	subsidie volgens aanvrager	subs. % aanvr.	maximale subsidie	aantal jaren (1)	maximale subsidie in 2000 (2)
164	9	Stichting wildwaterpark Grave	Natuureducatiecentrum Grave	gd	-	990.000	32	990.000	3	330.000
165	84	Federatie Particulier Grondbezet	Belastingherziening 2001 & Particulier Grondbezit	gd	-	16.740	37	16.740	1	16.740
166	87	Stichting Otterstation Nederland	Fokprogramma otters	gd	-	208.000	100	208.000	2	104.000
167	97	Stichting Schovenhorst	De wereld van de bomen	gd	-	131.462	79	131.462	1	131.462
168	118	Vogelbescherming Nederland	Nationale Jeugdnatuurweek	gd	-	151.174	83	151.174	1	151.174
169	119	Vogelbescherming Nederland	Kwaliteitsverbetering informatiemateriaal	gd	-	84.432	87	84.432	1	84.432
170	147	Stichting Bos en Hout	Florabos	gd	-	69.404	100	69.404	1	69.404
171	150	Stichting Bos en Hout	Gebruik Nederlands hout uit duurzaam beheerd bos	gd	-	86.000	83	86.000	1	86.000
172	152	Stichting Bos en Hout	Meer oogsten uit het Nederlandse bos	gd	-	33.480	80	33.480	1	33.480
173	161	Stichting Landschapsbeheer Ned	Onderzoek doelgroepenbeleid	gd	-	69.003	100	69.003	1	69.003
174	162	Stichting Landschapsbeheer Ned	Vrijwilligersbinding	gd	-	146.974	71	146.974	1	146.974
175	43	Stichting MilieuBoek	Verkoopnetwerk voor natuurorganisaties	it	-		100		-	
176	158	DLV Adviesgroep N.V.	Natuurbeheer door melkveehouders	ve	-				-	
177	**totaal afgekeurd** (excl. projecten 43 en 158)					2 120 707				
178										
179	TOT. AANGEVRAAGD (goedgekeurd + afgekeurd)					23 101 624				

Beoordelingscommissie - taken en werkwijze

Inleiding

Ten behoeve van de leden van de beoordelingscommissie worden hieronder in het kort de taken en werkzaamheden geschetst. De projecten die zijn ingediend voor de Regeling versterking maatschappelijke betekenis natuur worden inhoudelijk beoordeeld door een ambtelijke beoordelingscommissie. Leden van deze commissie zijn beleidsmedewerkers van Directie Natuurbeheer. Er is geen sprake van een beoordelingscommissie in de werkelijke betekenis van het woord. Één beleidsmedewerker zal alle projecten beoordelen. De tweede beoordeling zal geschieden door diverse personen, afhankelijk van de doelstelling van het project en de specifieke vakkennis van de beoordelaar.

Beslissingsprocedure stapsgewijs

De commissie bepaalt hun eigen werkwijze binnen de kaders van de betreffende subsidieregeling. De procedure, met verdeling van de verantwoordelijkheden, is aan het huishoudelijk reglement toegevoegd, bijlage 1. Kortweg is het:

1. Acceptatie, dossiervorming met als resultaat aanvragen die niet binnen de voorwaarden van de regeling vallen (niet compleet, voldoen niet aan minimum eis t.a.v. subsidie) en aanvragen die inhoudelijk beoordeeld moeten worden.
2. Inhoudelijke beoordeling.
3. Rangschikking.
4. Opstellen beslissingsbrieven.

Het huishoudelijk reglement en het hierin opgenomen raamwerk van de procedure kunnen wijzigen als gevolg van wijzigingen in de subsidieregeling, van de ingediende aanvragen en als gevolg van ervaringen van LASER of de betreffende beoordelingscommissie. De wijzigingen zullen steeds in dit document worden doorgevoerd.

Werkwijze van de ambtelijke beoordelingscommissie

Alle aanvragen zullen door minimaal twee beleidsmedewerkers van Directie Natuurbeheer worden bekeken en inhoudelijk beoordeeld. Elke medewerker beoordeelt afzonderlijk.

Voor elk project wordt bekeken in welke mate het voldoet aan één doelstelling en aan één thema. Indien de beoordeling van de individuele beoordelaars afwijkt van elkaar wordt het project gezamenlijk besproken en komt men tot een eenduidige beoordeling.

Om te komen tot een rangschikking worden punten toegekend aan de projecten. De toe te kennen punten zijn afhankelijk van de mate waarin een project bijdraagt aan de doelstellingen en thema's. Tevens verkrijgt men punten wanneer men een lager percentage aan subsidie aanvraagt.

Door de punten te totaliseren verkrijgt men de totaalscore. Het project dat het hoogste aantal punten behaald wordt als eerste gerangschikt en zo verder.

Op het formulier 'Weergave beoordelingsresultaat beoordelingscommissie' (bijlage 2) geeft de beoordelingscommissie per project aan wat de uiteindelijke score is op doelstellingen en thema's. Tevens wordt hierop vermeldt hoe de commissie tot haar oordeel is gekomen en welke aanvullende voorwaarden men eventueel stelt aan de subsidieverlening of welke andere opmerkingen men in de beschikking(goedkeuring of afwijzing) wil laten opnemen.

Op een totaaloverzicht in EXCEL (bijlage 3) geeft de beoordelingscommissie voor alle projecten gezamenlijk de score door aan LASER.

Tijdsplanning

1 september t/m 30 september	Openstellingstermijn regeling
15 oktober	LASER levert aan DN een voorlopige uitdraai met de belangrijkste gegevens uit het aanvraagregister.
15 november	LASER levert aan DN een definitieve uitdraai met de belangrijkste gegevens uit het aanvraagregister.
Vanaf 1 november	LASER levert de eerste analyses aan de beoordelaars van DN. Aan de hand hiervan bepaalt men of het nodig is ook alle dossiers in te zien.
Voor 15 december	Voor deze datum zijn alle projecten door LASER geanalyseerd.
Voor 1 januari	Voor deze datum zijn alle projecten door de beoordelingscommissie beoordeeld. DN levert aan LASER een totaaloverzicht van de scores voor alle projecten.
Voor 1 januari	LASER maakt een voorlopige rangschikking
Januari	LASER maakt de berekeningsformulieren definitief, maakt de uiteindelijke rangschikking en bereidt de goedkeurings- en afwijzingsbeschikkingen voor.
Uiterlijk 31 januari	Beschikkingen de deur uit.

Puntentelling

Naarmate een project beter past binnen de doelstellingen en thema's van de regeling worden meer punten toegekend aan het project. Tevens kan men punten verkrijgen wanneer het project gedeeltelijk financiert wordt met andere subsidies en/of financiële middelen. De optelling van alle behaalde punten bepaald de uiteindelijke rangschikking van de projecten. Er is geen minimum aantal punten vereist voor het toekennen van subsidie. Er worden projecten gesubsidieerd totdat het budget is uitgeput.

	score	punten
doelstellingen	-	1
	o	2
	+	4
	++	6
thema's	-	1
	o	2
	+	3
	++	4
medefinanciering	1 punt per 10% medefinanciering (afronding: 14%=1, 15%=2)	

BIJLAGE 1

Algemeen overzicht beoordelingsprocedure

Hieronder wordt een algemeen raamwerk aangegeven. De exacte uitvoering wordt beschreven in de zogenaamde "Uitvoeringsinstructie" van LASER. Interne controleprocedures van LASER zien toe op het volgen van deze instructies.

Stap	Activiteit	Verantwoording
	Acceptatie	
1	Acceptatie aanvraag, deel 1 Check algemene voorwaarden en compleetheid.	LASER
2	Acceptatie aanvraag, deel 2 (identificatie) Check formele criteria, kwaliteit en duidelijkheid projectplan, begroting, enz.	LASER
	Projectanalyse	
3	Analyse project plus begroting. Schrijven samenvatting en objectieve analyse op de criteria van de regeling. N.B. Bij alle geaccepteerde projecten wordt een projectanalyse gemaakt. Deze analyse biedt objectieve argumenten voor beoordeling.	LASER
	Advisering	
4	De projecten en projectanalyses worden aan de beoordelingscommissie voorgelegd. De beoordelingscommissie beoordeelt de projecten inhoudelijk op de mate waarin deze bijdragen aan de doelstellingen en thema's van de regeling.	Ambtelijke beoordelings-commissie
	Rangschikking	
5	Door LASER worden, op basis van de advisering onder 4 en de mate waarin het project wordt gefinancierd via andere subsidies en/of financiële middelen, de projecten gerangschikt. De rangschikking wordt voorgelegd aan de beoordelingscommissie.	LASER
	Afhandeling	
6	Op basis van stap 1 tot en met 5 verstuurt LASER namens de Minister beslissingsbrieven. LASER is gemandateerd om namens de minister beslissingen te nemen, LASER controleert en volgt de goedgekeurde aanvragen.	LASER